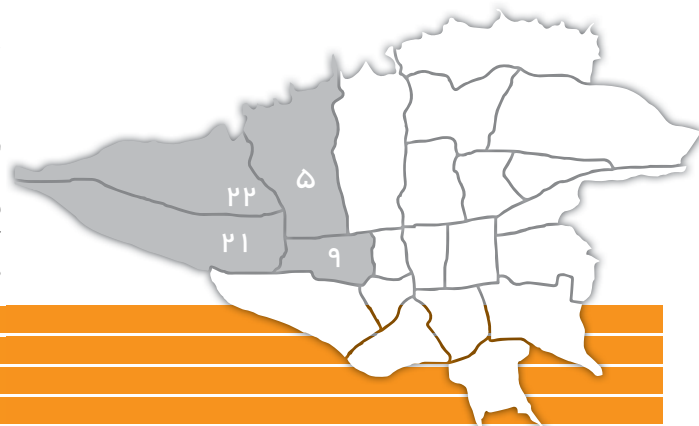

اهالی و مسئولان منطقه ۹
از بروز یک فاجعه در این محدوده از شهر می‌گویند

تخلیه فاضلاب انسانی در کانال آب‌های سطحی!

فاضلاب انسانی یکی از خطرناک‌ترین آلاینده‌های زیست‌محیطی است که باید به صورت اصولی دفن شود، چرا که این آلودگی منشأ بیماری‌های میکروبی و ویروسی بسیاری می‌شود...

دوشنبه
۱۰ آذر ۱۳۹۹
سال شانزدهم / شماره ۷۸۰
صفحه ۱۶

دریاچه شهدای خلیج فارس
به زیستگاه پرندگان مهاجر تبدیل شده است

فصل کوچ کاکایی‌ها

صفحه ۱۲

عکس: امیر کلپور

شاخ و برگ هرس شده درختان غرب تهران
چه سرنواشی پیدا می‌کنند؟

داستان «چیپس چوب»

فصل خواب زمستانی درختان از راه رسیده است و برگ‌های زرد و قرمز با شاخه‌ها سار خشکیده، نوید یک خواب راحت را می‌دهد. به گفته کارشناسان فضای سبز، هرچه خواب زمستانی درختان با کیفیت‌تر باشد، با طراوت و شادابی بیشتر به استقبال بهار می‌روند. برخلاف باور همگان، ۶ ماهه دوم سال...

صفحه ۸

گفت‌وگو با نویسنده توان‌یاب هم‌محله‌ای
در آستانه روز معلولان

نوشتن انگیزه‌ام را هزار برابر کرد

جمله «معلولیت، محدودیت نیست» از آن دست جمله‌های کلیشه‌ای است که توانیابان بسیاری را خواسته و ناخواسته با ایجاد انگیزه به زندگی و پیگیری توانمندی‌های‌شان امیدوار کرده و...

صفحه ۱۴

۱۸۱۹
جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش آگهی
با نزدیکترین دفتر قبول آگهی تماس بگیرید
شرح در صفحه ۳

با تبلیغات در **همیشه‌ای**
درست به هدف برزید

یادداشت

محمد سالاری
رئیس کمیسیون شهرسازی و معماری
شورای اسلامی شهر تهران

پایان خوش گودهای پر خطر

منطقه ۲۲ دارای ۳۰گود است که از این تعداد ۱۶گود پرخطر به‌شمار می‌آید. این گودها نه تنها همسایگان را تهدید می‌کند بلکه برای عابران نیز خطرناک است. در کمیسیون‌های شهرسازی و معماری و عمران و حمل‌ونقل شورای شهر مقرر شد، شهرداری تهران از همه ظرفیت‌های قانونی و منابع اعتباری خود برای تعیین تکلیف گودهای رها شده، استفاده کند.

هم‌چنین شهرداری باید گودهایی که امکان پر کردن آنها با خاک وجود دارد را در کوتاه‌ترین زمان، ایمن کند. البته این در صورتی است که مالکان بر اساس آخرین اخطار حاضر به مقاومت‌سازی گود نباشند. درباره مابقی گودها نیز باید از منابع اعتباری مشخص، نسبت به مقاومت‌سازی آنها اقدام کنند.

در گذشته، پروسه طولانی صدور مجوز ساخت موجب شد تا شهرداری برای برخی مالکان مجوز موقت به نام «پیش پروانه» صادر کند تا در این فاصله، مالک اقدام به خاکبرداری و گودبرداری کند و بعد پروانه قطعی صادر شود. در این مدت، اتفاق‌های ناگواری رخ داد که شهرداری مجبور شد صدور پروانه موقت را متوقف کند.

اما گودهای بسیاری در شهر تهران ساخته شد که مالکان به سبب افزایش یک‌باره قیمت‌ها ادامه ساخت برایشان ممکن نبود یا سود چندانی برایشان نداشت. در نتیجه، گودهای عمیق در کوچه‌پس‌کوچه‌های شهر رها شدند و حوادث تلخی را رقم زدند. بنابراین، شهرداری تصمیم به پر کردن برخی از این گودها گرفت.

براساس قانون درصورتی که اجرای پروژه از برنامه زمان‌بندی عقب افتاده باشد و گود برای زمان زیادی رها شود، تا دوره‌ای امکان مقاومت‌سازی وجود دارد اما در همین شرایط هم ناظر و پیمانکار باید نسبت به شرایط نگران‌کننده گود پیگیری و در صورت لزوم نسبت به پرکردن آن اقدام کند. در این وضعیت شهرداری تقاضا می‌کند تا به او اجازه بدهند برای تأمین ایمنی مردم وارد کار شود و به حساب و هزینه مالک اقدامات ایمنی را زیرنظر ناظر انجام دهد. براساس‌بند ۱۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، زمانی که امکان پرداخت هزینه ایمن‌سازی گود از سوی مالک وجود نداشته باشد، شهرداری برای حفظ ایمنی شهروندان باید هزینه را پرداخت کند و پس از آن با توجه به نرخ تورم با ۵درصد بالاسری، هزینه را از مالک دریافت کند.

اینترنت یک

با مشارکت فعالان محیط‌زیست

چیتگر صاحب باغ «هسته‌های میوه» شد

نخستین باغ هسته‌های دورریز میوه‌های خانگی در بوستان «چیتگر» از سوی شهروندان علاقه‌مند به محیط‌زیست ساخته شد. به گزارش خبرنگار همشهری محله، باغ هسته‌های دورریز میوه‌ها، با همکاری معاونت امور اجتماعی منطقه ۲۲ و به همت تعدادی از فعالان محیط‌زیست محله «اشار» در زمینی به وسعت ۲۰۰مترمربع، کنار حوضچه آب مجموعه پارک چیتگر ساخته شده است. مدیر

سرای محله اشار در این‌باره گفت: «با مشارکت فعالان محیط‌زیست،

حجم زیادی هسته میوه جمع‌آوری و خشک شد. در مرحله بعد، ۳۰ نوع

هسته میوه درخت‌های «خرمالو»، «زالزالک»، «گیلاس»، «سیب» و

«سنجد» در بوستان چیتگر کاشته شد. البته حدود یک تا ۳ سال طول

آب سالم به تهر انسر شرقی رسید

شهروندان محدوده «تهرانسر شرقی» با اجرای طرح‌های توسعه شبکه توزیع، از آب سالم بهره‌مند شدند. مدیر امور آبفای تهرانسر با اعلام این خبر گفت: «با اجرای چند عملیات در زمینه توسعه توزیع آب امکان انتقال این مایع حیاتی به شهروندان محدوده تهرانسر شرقی فراهم شد. چنانچه در همین محدوده، برج ۱۴ واحدی وجود داشت که به دلیل نبود شبکه از نعمت آب محروم بودند، اما با نصب یک دستگاه «شیرخط» به شبکه آب متصل شدند.» «سیامک نصیری» افزود: «عملیات دیگری در بلوار «یاس» با هدف افزایش رضایت مشترکان در زمینه کمیت و کیفیت آب آشامیدنی و حذف چاه‌های مستقیم به شبکه اجرا شد و اکنون علاوه بر ساکنان بلوار یاس، با نصب ۴ دستگاه شیرخط امکان آبیگری محدوده جنوبی تهرانسر شرقی به‌ویژه در خیابان‌های «گل محمدی» و «فجر» نیز فراهم شده است.»

قبض‌هایتان را با«برق من» پرداخت کنید

شهروندان غرب پایتخت با نصب نرم‌افزار «برق من» از همه خدمات شرکت توزیع برق بهره‌مند می‌شوند. معاون نظارت برق جنوب غرب تهران گفت: «یکی از مشکلات شهروندان در شرایط «کرونا»، دسترسی به اداره‌هایی مانند برق «رودکی» و «زادی» و... برای بهره‌مندی از خدمات است اما با ایجاد نرم‌افزار برق من شهروندان از مراجعه به اداره‌ها و مناطق برق، بی‌نیاز می‌شوند.» «رسول خلیلی» افزود: «نمایش اطلاعات و وضعیت آخرین قبض صادره و امکان پرداخت در لحظه، نمایش سوابق و جزئیات مصرف و پرداخت، ثبت ارقام کنتور از سوی مشترک، نمایش ماشین حساب تعرفه برای مدیریت مصرف، امکان ثبت درخواست انشعاب جدید و قابلیت پیگیری و پرداخت هزینه انشعاب، ثبت درخواست‌های تفکیک و ادغام، تغییرنام و مکان، جمع‌آوری و وصل انشعاب و ثبت درخواست آزمایش کنتور از ویژگی‌های این نرم‌افزار است.»

تغییر مسیر تانکرهای حمل سوخت در شهران

بزرگراه شهید «باکری» در صورت تأیید مشاوران، مسیر جایگزین تانکرهای حمل سوخت می‌شود. «محمود کلهری»، شهردار منطقه ۵، با اعلام این مطلب گفت: «از همه توان و ظرفیت مجموعه برای حفظ سلامت و امنیت شهروندان بهره‌می‌بریم تا راه ایمن و بی‌خطری را برای شهروندان ایجاد کنیم. چون ما به‌عنوان مدیریت شهری مسئولیت داریم و نمی‌توانیم بپذیریم که دیگران به تکلیف خود عمل نمی‌کنند. به همین دلیل در نشست با موضوع انبار نفت شهران، پیشنهاد ایجاد مسیر جدید و جایگزین برای تانکرهای حمل سوخت از «شهران» به بزرگراه شهید باکری مطرح شد که در صورت ارزیابی و تأیید مشاوران، اجرایی می‌شود.»

تلفنی درباره کرونا مشاوره بگیرید

خدمات مشاوره تلفنی به همت مسجد «امام محمد باقر(ع)» در زمینه بیماری «کرونا» ارائه می‌شود. به گزارش خبرنگار همشهری محله، بر اساس اعلام ستاد مقابله با کرونا و برای ارتقای آگاهی شهروندان، مسجد امام محمدباقر(ع) زمینه‌ای را فراهم کرده است تا مردم در صورت بروز مشکل و پیش از مراجعه حضوری به پزشک، از خدمات

میز خبر

مینی‌بوس‌های نو در مسیر «وردآورد» به دانشگاه

ناوگان اتوبوسرانی مسیر «وردآورد» به شهرک «دانشگاه شریف» به مینی‌بوس‌های نو مجهز شد. معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار منطقه ۲۲ گفت: «یکی از مهم‌ترین گلابه‌های شهروندان کمبود و فرسودگی ناوگان حمل‌ونقل عمومی در منطقه بوده که طرح بهسازی این ناوگان از ابتدای آذرماه برای رفاه حال مسافران آغاز شده است و در نخستین گام برای خط وردآورد به شهرک دانشگاه شریف که تعداد مسافران این مسیر دارد، استفاده شد.» «مریم نخعی‌پور» به ناوگان اتوبوسرانی منطقه ۲۲ به‌عنوان فرسوده‌ترین ناوگان اتوبوسرانی در شهر تهران اشاره کرد و افزود: «مینی‌بوس‌ها توسط شرکت واحد اتوبوسرانی تهیه شده است و تا پایان سال حداقل ۳ خط دیگر از خطوط ناوگان اتوبوسرانی منطقه نوسازی می‌شود.» او درباره کرایه این مینی‌بوس‌ها هم گفت: «کرایه مینی‌بوس‌ها مانند اتوبوس‌ها است و تنها مسافران کمتری را جابه‌جا می‌کنند.»

بازار میوه وتره‌بار امامزاده عبدالله(ع) در آستانه افتتاح

بازارهای میوه وتره‌بار محدوده ناحیه ۲ تا پایان سال افزایش می‌یابد. سرپرست شهرداری ناحیه ۲ منطقه ۹ با اعلام این خبر گفت: «ناحیه ۲ با داشتن ۵ محله از محدوده‌های متراکم و پر جمعیت تکه نیم پایتخت به شمار می‌آید و یکی از مهم‌ترین درخواست‌های ساکنانش ایجاد بازارهای میوه وتره‌بار است. به همین دلیل علاوه بر ۲ بازارتره‌بار فعال، پیش‌بینی شده است در آینده، بازارهای دیگری در محله‌های مختلف راه‌اندازی شود.» «عباسعلی کارگر» افزود: «بازار میوه وتره‌بار «امامزاده عبدالله(ع)» تکمیل شده است و به‌زودی افتتاح می‌شود. همچنین با همکاری ورزشگاه «علی پور» و واگذاری زمین به سازمان میادین و میوه وتره‌بار تا پایان سال شاهد افتتاح بازار دیگری در خیابان «طالقانی» خواهیم بود.» او در ادامه به راه‌اندازی بازاری در بخش جنوبی دانشگاه «شهید ستاری» اشاره کرد و گفت: «با مشارکت دانشگاه زمین مناسبی برای این بازار پیش‌بینی شده و به تأیید سازمان میادین هم رسیده است و در صورت طی کردن روند اداری، امیدواریم شهروندان ساکن محدوده خیابان «تفرش» نیز شاهد افتتاح بازاری بزرگ باشند.»

چهره

پیشنهادهادوبلور هم‌محله‌ای
برای روزهای کرونایی
کارمان را با خلاقیت
رونی‌دهیم

«محمد مهدی شفيعی» ۳۲ ساله، از شهروندان ساکن «کباتان» است که در زمینه دوبله کار می‌کند و یکی از شاخص‌ترین کارهایش «باتریک» در فیلم «باب اسفنجی» بوده است. او سال‌ها در تیم‌های فوتبال «سانایا»، «مقامت»، «فولاد» و... حضور داشته است. از سال ۱۳۹۰ کار حرفه‌ای دوبله را آغاز کرده و این روزها با وجود شیوع ویروس کرونا که فعالیت برخی از مشاغل کمرنگ شده، اما حجم کارهایش نه تنها کم نشده بلکه با راه‌اندازی استودیو کوچکی در خانه‌اش توانسته است سفارش‌های بیشتری را بگیرد. شفيعی این روزها برای برخی از شبکه‌های تبلیغاتی گویندگی داشته یا برنامه‌هایی را برای برخی از شبکه‌ها مانند تلویزیون «کیش» اجرا کرده است. او می‌گوید: «با شیوع کرونا بسیاری خانگی‌نشین شدند، حجم کارهای من هم کم شده بود. اما به این فکر افتادم که با راهکاری ساده به جای خانگی‌نشی، کارهایم را ارتقا

بخشید و بخشی از اتاقم را به استودیو تبدیل کنم که نتیجه آن، سفارش‌های بیشتر بود. همچنین از فضای مجازی برای ارتقای کارهایم بهره‌برد و باور دارم که به موفقیت رسیدم. بنابراین هر کسی می‌تواند با یک ایده و خلاقیت کارش را رونق دهد»

۲

بوستان بزرگ و پر تردد منطقه ۲۲ به محل برپایی جشنواره سمفونی پاییز تبدیل شد. این جشنواره در بوستان‌های جوانمردان و بانوان ریحانه با هدف ایجاد نشاط و همدلی بین شهروندان و باروبگرد خانواده محوری و متناسب با شرایط شیوع بیماری کرونا و رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی طراحی شده است.

۱۴

سایت برفروری در منطقه ۵ فعال شده است. در این سایت‌ها انواع تجهیزات و امکانات مناسب برفروری به همراه کیسه‌های شن و ماسه ذخیره شده است تا در زمان بارندگی از آنها استفاده شود. یکی از این سایت‌ها مرکزی است.

کارگاه خودشناسی در فضای مجازی

کارگاه آموزشی «از جذابیت درونی تا عزت نفس واقعی» به شکل مجازی برگزار می‌شود.

به گزارش خبرنگار همشهری محله، خانه فرهنگ «امیرکبیر» با وجود شیوع ویروس «کرونا» برنامه‌های آموزشی‌اش را تعطیل نکرده است و اکنون کارگاه‌های آموزشی به شکل غیرحضوری برگزار می‌شود. یکی از کارگاه‌ها در زمینه خودشناسی مربوط به کارگاه از جذابیت درونی تا عزت نفس واقعی با حضور دکتر «الهام مظلومی» برگزار می‌شود. این کارگاه یکشنبه‌ها از ساعت ۱۴:۳۰ تا ۱۶ به شکل مجازی برپا شده است. سرفصل‌های آن شامل جذابیت حقیقی؛ راهکارهای عملی و کاربردی افزایش جذابیت درونی و حقیقی در زندگی؛ چگونگی ارزشمند شدن من؛ تأثیر احساس فقدان ارزشمندی بر اعتماد به نفس و... می‌شود. علاقه‌مندان برای ثبت‌نام در این کارگاه آموزشی می‌توانند با شماره ۴۴۷۲۵۵۶۱ تماس بگیرند.

خانه فرهنگ امیرکبیر در شهرک گلستان، بلوار امیرکبیر، انتهای بلوار هاشم‌زاده، نیش خیابان قائم زاده‌م، پلاک ۱۲ قرار دارد.

تلفن دفاتر قبول آگهی

دفتر مرکزی پذیرش

۸۸۳۱۱۹۱۹

شمال			
آرژانتین	۸۸۷۵۳۴۰۱	پارک وی	۲۲۰۲۰۴۵۰
آفریقا	۲۲۰۳۴۴۴۱	پاسداران	۲۲۸۵۱۱۰۰
آفسیه	۲۲۶۹۸۲۶۱	تجربیش	۲۲۲۱۸۸۱۲
اندوزگو	۲۲۴۰۹۵۷۱	دولت	۲۲۶۱۴۲۴۳
پارک ملت	۲۲۰۴۷۹۳۱	شریعتی شمال	۲۲۸۵۲۶۰۰

مرکز			
امین حضور	۳۳۵۰۳۵۲۵	سهروردی	۸۸۷۴۳۹۱۰
انقلاب	۶۶۴۹۷۲۸۰	سهروردی شمالی	۸۸۷۵۶۶۶۱
بازار	۵۵۶۰۴۹۵۵	سید خندان	۲۲۸۴۸۱۹۱
بهارستان	۳۳۱۱۶۵۶	شریعتی	۸۸۴۳۵۷۶۹
جمهوری	۶۶۴۰۱۴۷۹	شهید بهشتی	۸۸۷۵۵۳۳۰
حافظ	۶۶۷۰۱۸۱۷	شهید مطهری	۸۸۹۰۳۵۵۶
دولت آباد	۳۳۹۳۷۳۹۹	هفت تیر	۸۸۸۴۴۰۶۵
سه راه آذری	۸۸۳۲۳۷۷۸	یوسف آباد	۸۸۰۰۶۳۷۵۴

حومه تهران			
اسلامشهر	۵۶۱۴۹۴۰۰	شهریار	۶۵۴۶۶۳۷۶
دماوند	۷۶۴۳۰۴۴۴	کرج	۰۴۲۳۲۳۴۰۴۳

تلفن پذیرش آگهی ۱۸۱۹ شبانه روزی

غرب	
آزادی	۶۶۸۶۷۹۶۴
آیت الله کاشانی	۴۴۰۷۴۰۳۳
بلوار فردوس	۴۴۰۵۱۳۱۷
پونک	۴۴۴۴۵۷۷۷
توحید	۶۶۹۴۰۵۳۸
تهرانسر	۴۴۵۶۱۳۳۳
دهکده المپیک	۴۴۱۴۶۶۳۳
جلال آل احمد	۸۸۶۶۵۵۳۳
جنت آباد	۴۴۷۲۷۱۱۲
ستارخان	۴۴۲۱۶۶۸۹
سعادت آباد	۸۸۶۹۶۰۱۰
شهران	۴۴۳۳۵۹۶۶
شهرک اکباتان	۴۴۶۶۵۹۴۹
شهرک غرب	۸۸۳۷۲۹۷۱
صادقیه	۴۴۰۷۹۰۰۵
فرحزاد	۲۲۰۶۱۸۷۷
فلکه اول شهران	۴۴۳۳۵۹۶۵
فلکه دوم صادقیه	۴۴۰۷۹۰۰۶
میدان المپیک	۴۴۱۴۶۶۳۰
نواب هاشمی	۶۶۶۳۰۹۰۳
	۶۶۳۷۹۱۵۱

دفاتر بازاریابی نیازمندیها

اشرفی اصفهانی	۴۴۰۰۶۵۶۹
اندیشه	۸۸۵۰۵۰۱۱
جماز اده	۶۶۴۳۴۰۲۸
جهان آرا	۸۸۰۵۷۳۰۵
چهارراه قصر	۸۸۱۷۷۵۳۶
چهارراه ولیعصر	۶۶۴۰۰۸۸۳
سهروردی جنوبی	۸۸۹۳۳۷۰۰
شهر پرد	۵۶۷۹۱۴۳۳
شهر پردیس	۷۶۳۳۴۵۰۴
رباط سابت	۵۶۴۳۸۳۴۴
گریمخان	۸۸۸۰۶۱۳۲
مرزداران	۴۴۲۷۶۰۹۱

نریا روزپنهانی

۲۷۵ گود پرخطر در بین گودهای حفاری و رهاشده پایتخت شناسایی شده است که منطقه ۲۲ به سبب ساخت‌وسازهای فراوانی که در آن انجام می‌شود، پس از منطقه یک، بیشترین تعداد گودهای پرخطر را در خود جای داده است. حتی برخی از این گودها ۱۰ سال از عملیات حفاریشان در منطقه می‌گذرد و این معضل می‌تواند برای رهگذران و ساختمان‌های اطراف، حادثه‌های ناگواری را رقم بزند. ۱۶ گود پرخطر در این منطقه وجود دارد که مالکان اغلب آنها ارگان و نهادهای هستند. شهرداری منطقه برای پیشگیری از بروز حوادث احتمالی و برای رفع مشکل گودهای پرخطر اقداماتی را از سرگرفته است. برای همین با «علیرضا پیرامی»، معاون شهرسازی و معماری منطقه ۲۲، درباره وضعیت گودهای این منطقه گفت‌وگو کردیم.

مدیریت شهری برای ایمنی حفاری‌های عمیق رها شده در منطقه ۲۲ فعالیت‌های گسترده‌ای آغاز کرده است

ضرب‌الاجل به مالکان گودهای پرخطر

علیرضا پیرامی
معاون شهرسازی و
معماری منطقه ۲۲

وارد شد. از سوی دیگر، علاوه بر نظارت مراجع ذی‌صلاح، باید قوانین موجود برای برخورد با متخلفان بازنگری شود.

بیش از ۳۰ گود رها شده در منطقه ۲۲ شناسایی شده‌اند که از این تعداد در ناحیه یک، ۸ گود رها شده وجود دارد که ۳ مورد آن پر خطر است. در ناحیه عمق بیشتر از ۲۰ متر، گود پر خطر هستند. هم‌چنین گودهای اطراف مراکز فرهنگی و مراکز تجمعی هم پرخطر محسوب می‌شوند. برخی گودهای شهر ما عمیق‌تر از آنچه در دنیا رایج است، هستند و در گذشته شاهد این گودها نبوده‌ایم. به سبب قوانین ساختمان سازی، مالکان ناچار هستند گودهایی با عمق بالا را حفر کنند. در این موارد باید بازنگری شود تا مدیریت شهری و مسئولان در مواجهه با این اتفاق‌ها، اختیارات بیشتری داشته باشند و به‌عنوان ضابط، اجازه ورود داشته باشند. هم‌چنین نیازمند قوانین متناسب و شفاف هستیم. آنچه که در این عرصه حائز اهمیت است، نبود رعایت اصول و مقررات ساخت‌وساز به‌صورت کامل و جامع است که منجر به خسارت‌های جانی متعدد شده است. کوتاهی‌هایی که گاهی ریشه در فقدان نظارت و نیز ریشه در خودخواهی‌های برخی مالکان دارد و ضروری است تا با نگاهی جامع‌تر برای ساماندهی به این حوزه

هزار و ۹۲۷ مترمربع، تعاونی مالی اعتباری عسگریه در ورداورد با عمق ۱۲ متر و وسعت ۷ هزار و ۵۵۱ مترمربع، سازمان بوستان‌ها و فضای سبز با عمق ۱۰ متر و مساحت ۱۲ هزار و ۲۳۹ مترمربع، آریانا در شمال دریاچه چیتگر با عمق ۲۰ متر و وسعت ۱۳ هزار و ۶۲۹ مترمربع، پروژه سرمایه‌گذاری و مشارکت مردمی در شمال دریاچه با عمق ۲۰ متر و مساحت ۱۴ هزار و ۷۶۰ مترمربع و چهار گود واقع در کوکب به نام‌های یادگاران حماسه با عمق ۱۰ متر و مساحت ۱۵ هزار و ۷۸ مترمربع، مؤسسه خیریه بتول با عمق ۱۰ متر و وسعت ۷ هزار و ۳۶۸ مترمربع، تعاونی مسکن هواناجا با عمق ۱۵ متر و مساحت ۱۵ هزار و ۵۶۰ مترمربع و یک گود شخصی با عمق ۱۵ متر و مساحت ۱۲ هزار و ۶۶ مترمربع پرخطرترین گودهای منطقه ۲۲ هستند.

◀ **رها کردن این حفاری‌ها می‌تواند خطراتی را برای شهروندان در پی داشته باشد. آیا برای رفع خطر از این گودهای حادثه‌خیز در منطقه اقداماتی صورت گرفته است؟**

نواحی ۴ گانه نسبت به صدور اخطار به همه مالکان این گودها و تشکیل کمیسیون رفع خطر اقدام کردند. در همین راستا، بعضی از مالکان عملیات ساختمانی را آغاز و برای به مقاوم‌سازی اجرای فونداسیون اقدام کردند. هم‌چنین برخی دیگر هم برای دریافت پروانه ساخت درخواست دادند. برای پرونده‌هایی که مالکان آنها سازمان و ارگان‌ها هستند، جلساتی برگزار می‌شود و آنها مکلف خواهند بود که تا پایان سال، نسبت به رفع خطر یا امکان صدور پروانه و آغاز عملیات عمرانی اقدام کنند.

در غیراین‌صورت، شهرداری با دستور قضایی این گودها را پر می‌کند.

گرمخانه منطقه ۲۱ شبانه‌روز میزبان کارتن‌خواب‌هاست

سرپناه گرم در فصل سرد

مهدی اسماعیل پور

◀ با آغاز فصل سرما و شروع بارندگی‌ها اهمیت نقش و کارکرد مددسراها دوچندان می‌شود و حکم مرگ و زندگی را پیدا می‌کنند. در شب‌های زمهریر و یخبندان، این سو و آن سوی دیوار مددسرا تفاوت بزرگی دارد. در این سوی دیوار، غذای گرم و جای نرم در آن سو، زمین و دخمه‌های سفت و تاریک و پس مانده‌های سرد و آلوده که هیچ تضمینی برای زنده ماندن نمی‌دهد. حضور کارتن‌خواب‌ها و افراد بی‌خانمان در مناطق حاشیه‌ای از جمله منطقه ۲۱ بیشتر است. دلیل این موضوع هم نزدیکی و همجواری با شهرها و شهرستان‌های کم برخوردار است که میزان آسیب‌های اجتماعی مانند اعتیاد و هم‌چنین فقر مالی و فرهنگی در آنها بیشتر به چشم می‌خورد. ویژگی‌هایی که در نهایت می‌تواند کار یک انسان را به جاهایی به باریکی بی‌خانمانی و کارتن‌خوابی و زیاله‌گردی بکشاند. جایی که خیلی‌ها آن را ته خط می‌دانند! هرچند بودند کسانی که از همین به اصطلاح ته خط به زندگی عادی برگشتند و به جای تلاش کسالت‌آور برای زنده ماندن، دوباره به سر خط برگشتند و زندگی کردن را از سر گرفتند.

مددسرای منطقه ۲۱ در شهرک «استقلال» علاوه بر اینکه سرپناهی برای کارتن‌خواب‌ها و افراد بی‌خانمان در این محدوده است، برای بازگرداندن آنها به زندگی عادی و آغوش گرم خانواده نیز تلاش می‌کند. آغاز بارش‌ها و برودت هوا و هم‌چنین شبانه‌روزی شدن مددسرای منطقه ۲۱ فرصت خوبی بود تا فعالیت‌ها و برنامه‌های این مرکز امدادی را در این روزها بررسی کنیم.

مددسرای شهرک استقلال زیر نظر معاونت فرهنگی و اجتماعی شهرداری و یکی از زیر مجموعه‌های آن یعنی اداره آسیب‌ها مدیریت می‌شود. رئیس اداره آسیب‌های شهرداری منطقه ۲۱ درباره این مرکز و فعالیت‌هایش به هم‌شهری محله می‌گوید: «مددسرا جایی است که افراد بی‌خانمان و بی‌جا و مکان و کارتن‌خواب‌ها در آن اسکان داده می‌شوند، خدمات دریافت می‌کنند. در شرایط عادی و معمولی، درهای مددسرا از ساعت ۱۷ تا ساعت ۸ صبح فردا به روی مددجویان باز بود و مددجویان پس از صرف صبحانه، مرکز را ترک می‌کردند. مددجویان پذیرش شده در این مدت، یک وعده شام و غذای گرم دریافت

می‌کنند. یک دست لباس فرم و حوله یکبارمصرف در اختیارشان قرار می‌گیرد تا برای استحمام از آنها استفاده کنند. مواد بهداشتی و لوازم شوینده هم در اختیارشان قرار می‌گیرد تا لباس و وسایل خودشان را بشویند و تمیز کنند. در انتها هم برای خواب و استراحت داخل خوابگاه می‌روند. این روال کار مددسرا در شرایط عادی است، اما با شیوع ویروس «کرونا» و پس از آن آغاز فصل سرما و بارندگی‌ها این برنامه تغییراتی داشت. از زمان آغاز اپیدمی کرونا با هدف جلوگیری از بیمار شدن مددجویان و احتمال پخش کردن ویروس در دیگر قسمت‌های شهر و انتقال آن به دیگر شهروندان، فعالیت مددسرا از اسفندماه سال ۱۳۹۸ به شکل شبانه‌روزی درآمد و یک وعده غذای گرم برای ناهار هم به برنامه‌ها اضافه شد. به این‌ترتیب، مددجویانی که تمایل دارند از جمله افراد مسن و از کار افتاده می‌توانند به شکل ۲۴ ساعته در مددسرا حضور داشته باشند و خدمات دریافت کنند. مددجویانی هم که تمایل به ماندن ندارند از مددسرا خارج می‌شوند و هر زمان که برگشتند، دوباره پذیرش می‌شوند. فعالیت شبانه‌روزی مددسرا در زمان اپیدمی کرونا و تا پایان فصل سرما ادامه خواهد داشت.»

رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی

«ترکس مصطفوی» از اجرای کامل و دقیق پروتکل‌های بهداشتی و ارائه خدمات ویژه می‌گوید که خوشبختانه موجب شده تاکنون هیچ موردی از ابتلا به بیماری کرونا در مددسرای منطقه ۲۱ گزارش نشود. او می‌گوید: «از زمان شیوع ویروس کرونا، پروتکل‌های بهداشتی به شکل دقیق و منظم اجرا و رعایت می‌شود. بخش‌های مختلف مددسرا از جمله خوابگاه در طول روز ۳ بار ضد عفونی و مددجویان هربراس هنگام پذیرش، تب‌سنجی می‌شوند و اگر مشکوک باشند برای معاینه و در صورت لزوم درمان با اورژانس تماس گرفته می‌شود. این مددجویان برای پذیرش باید تست منفی بودن کرونا بیاورند. پس از تب سنجی، دست‌ها با مایع ضد عفونی‌کننده شسته می‌شود و یک یک بهداشتی شامل ماسک، لوازم بهداشتی، مایع شستشوی دست و حوله یکبارمصرف در اختیار مددجو قرار می‌گیرد. استفاده از ماسک در داخل مرکز ضروری است. هم‌چنین مددجویان پس از حضور در مرکز با دریافت لباس فرم استحمام می‌کنند. خوشبختانه تا به امروز موردی که مبتلا به ویروس کرونا شده باشد، نداشتیم و با رعایت کامل پروتکل‌ها این موضوع را کنترل کردیم.»

با حداکثر ظرفیت آماده‌ایم

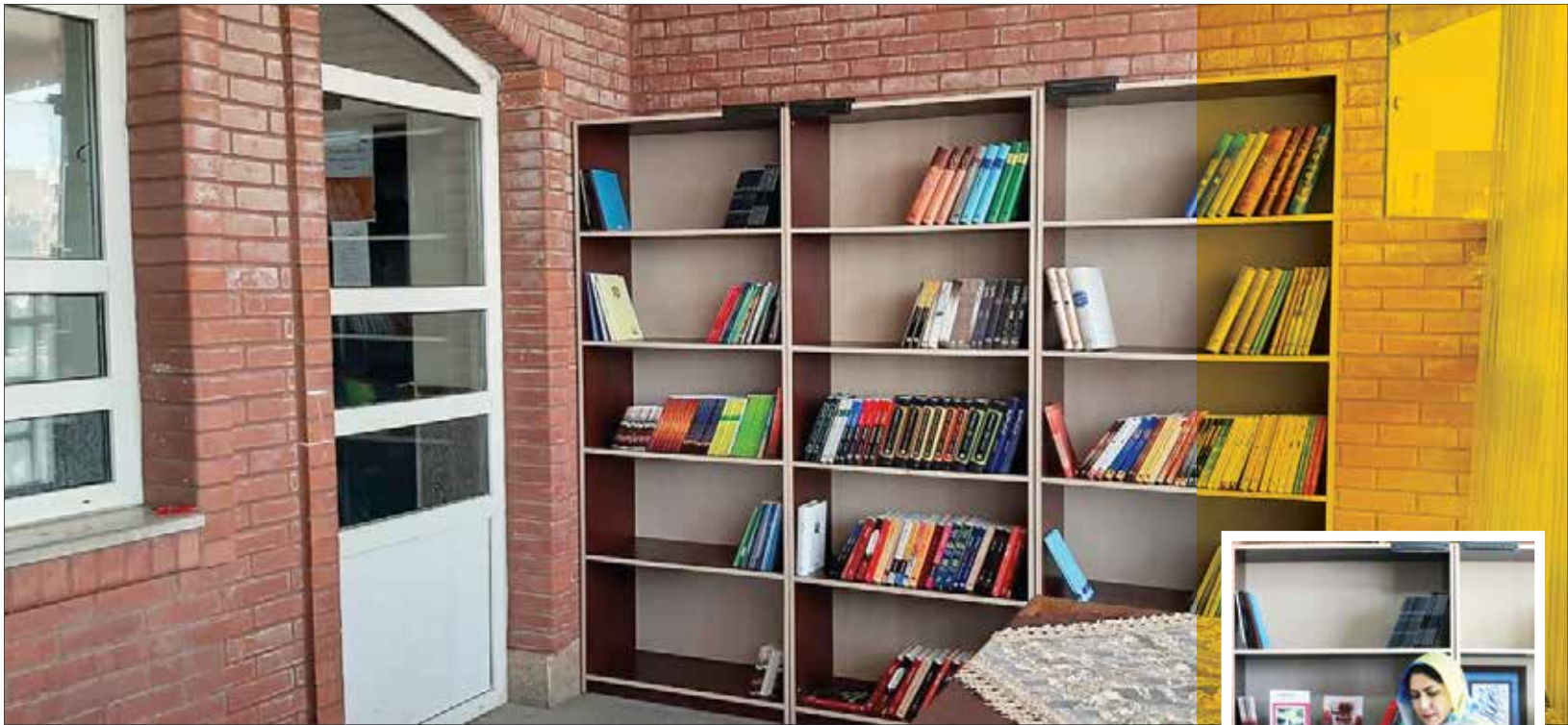
با آغاز بارش و آمدن موج سرما، مددسرا آماده می‌شود تا با حداکثر ظرفیت به مددجویان خدمات دهد: مصطفوی می‌گوید: «ظرفیت مددسرا ۸۰ نفر است. پیش از آغاز فصل سرما به‌طور میانگین روزانه ۴۵ تا ۵۰ نفر به این مرکز مراجعه می‌کردند، اما با سرد شدن هوا، میزان مراجعه مددجویان هم بیشتر می‌شود و به ۱۰۰ تا

۱۲۰ نفر در روز می‌رسد، با نخستین بارش‌ها و از راه رسیدن نخستین موج سرما، در حال حاضر، میزان مراجعه به ۷۰ تا ۸۰ نفر در روز رسیده است و به مرور بیشتر هم خواهد شد و خودمان را برای استفاده از حداکثر ظرفیت آماده کرده‌ایم. برخی از مددجویان همیشه به این مرکز مراجعه می‌کنند و دائمی هستند. یعنی در گرما و سرما در مددسرا حضور دارند. برخی هم تنها در فصل سرما می‌آیند. تعدادی هم از سوی گشت‌های خدمات اجتماعی به مرکز آورده می‌شوند. تقریباً همه مددجویان برای محله‌ها، مناطق و شهرهای دیگر هستند و در این سالها به ندرت پیش آمده است که مددجو ساکن منطقه ۲۱ باشد. از جاهایی مانند «رباط کریم» و «اسلامشهر» و «پرنده» گرفته تا «خراسان» و «کرمانشاه» و «آذربایجان». همه سن و سالی هم بین آنها دیده می‌شود و نمی‌توان گفت بیشتر در چه رده سنی هستند. این خوابگاه فقط

تلاش برای بازگرداندن مددجویان به زندگی
مصطفوی از شهروندان می‌خواهد در صورت دیدن افراد بی‌سرپناه یا شماره ۵۵۵۲۲۳۲۲، سامانه گشت خدمات اجتماعی یا سامانه ۱۳۷ تماس بگیرند تا به این افراد خدمات ارائه شود: «علاوه بر خدماتی که در مرکز ارائه می‌شود، برای بازگشت مددجویان به خانه و خانواده یا ترک اعتیاد و مصرف مواد نیز تلاش صورت می‌گیرد. در این مدت، مددجویانی بودند که با کمک ما به خانواده‌هایشان در شهرستان بازگشتند یا به کمپ‌های ترک اعتیاد فرستاده شدند و با کنار گذاشتن مصرف مواد، سر کار رفتند. اما آنهایی که هیچ انگیزه و تمایلی برای بهبودی و بازگشت به زندگی عادی از خودشان نشان نمی‌دهند، نمی‌توان کاری برای آنها انجام داد. اغلب آنهایی که جوان‌تر هستند یا خانواده‌ای دارند، برای بازگشت به زندگی از خودشان تمایل و اراده نشان می‌دهند.»

کتاب‌ها به دست علاقه‌مندان برسد.

نخستین کافه کتاب منطقه ۲۱ در سرای محله یاس آغاز به کار کرد

پاتوق نویسندگان و هنرمندان تهرانسری

✂ مهدی اسماعیل پور

«تهرانسر»، محله‌ای مهاجرپذیر است که امروز بیش از ۱۰۰ هزار نفر جمعیت ساکن دارد و علاوه بر آن روزانه تعداد زیادی جمعیت شناور در آن تردد می‌کنند. پر جمعیت‌ترین محله منطقه ۲۱ و یکی از شلوغ‌ترین نقاط غرب تهران، سال‌هاست که به سبب امکانات و سرانه مطالعه، شرایط خوبی ندارد و همه چیز به یکی دو کتابخانه به نسبت کوچک و یکی دو مغازه کتابفروشی که بیشتر فروشگاه نوشت‌افزار هستند، محدود می‌شود. کمبود امکانات و سرانه کتابخوانی در کنار فقر فرهنگی موجب شده تا اغلب شهروندان در لابه‌لای انبوهی از مشکلات اقتصادی، کتاب و کتابخوانی و هنر را به غبار فراموشی بپسارند. در چنین شرایطی، مدیریت سرای محله «یاس» با کمک یکی از اهالی فرهنگی محله دست به ابتکار جالبی زده و نخستین «کافه کتاب» منطقه را آن‌هم بدون هزینه رایلی راه‌اندازی کرده‌اند. در این گزارش با کافه کتاب که این روزها به شکل حضوری و مجازی فعالیت می‌کند، بیشتر آشنا می‌شویم.

کافه کتاب تهرانسر نزدیک به یک ماه پیش، بسیار بی‌سر و صدا فعالیتش را در فضایی به اندازه ۲۰ مترمربع در طبقه سوم سرای محله یاس آغاز کرد. مدیر سرای محله یاس درباره راه‌اندازی این مرکز فرهنگی به همشهری محله، می‌گوید: «این مرکز با همکاری سرای محله و شورایی محله راه‌اندازی شد. یکی از دلایلی که تصمیم گرفتم به تسا این کافه کتاب را راه‌اندازی کنم این بود که در تهرانسر مراکز عرضه کتاب کم است و حتی می‌شود گفت چیزی با این عنوان نداریم. چون یکی دو کتابفروشی که فعال هستند مانند «شهر کتاب»، در کنار فروش نوشت‌افزار تعداد محدودی کتاب نیز عرضه می‌کنند. موضوع بعدی که اهمیت داشت این بود که فضا و ظرفیتی را ایجاد کنیم که نویسندگان، شاعران و هنرمندان محلی بتوانند آثار و محصولات خود را معرفی و عرضه کنند و همچنین، شرایطی ایجاد شود که شهروندان بیشتر با این چهره‌ها و سرمایه‌های محلی آشنا شوند. در تهرانسر، قرار است کافه کتاب به محلی برای گفت‌وگو و تبادل افکار و اندیشه‌های نویسندگان، شاعران، بازیگران، کارگردان‌ها و هنرمندانی تبدیل شود و مردم از این موضوع بهره‌مند شوند و بتوانند سؤالات و نکات و آموزش‌هایی را که می‌خواهند،

«پهناز صفری»، مدیر کافه کتاب تهرانسر، نیز از راه‌اندازی این مرکز بدون هزینه رایلی خبر می‌دهد: «پیش از ۲۰۰ عنوان کتاب داخلی و خارجی با موضوعات زمان و داستان، تاریخی، دینی و مذهبی، کودک و روان‌شناسی در اینجا موجود است. کتاب‌هایی به ارزش نزدیک به ۱۲ میلیون تومان که از سوی انتشاراتی‌های «لیما» و «آوای مهدیس» به شکل امانی در اختیار ما گذاشته شده است. در اینجا باید از آقای «مجید اسماعیلی» مدیر انتشارات لیما و آقای «حمید زینال‌پور» و انتشارات آوای مهدیس تشکر کنم که در این وضعیت اقتصادی با ما کمال همکاری را داشتند. خانم ارمغان باقری، مدیرسرا و آقای «مسعود رضایی» دبیر شورایی محله، برای راه‌اندازی کافه کتاب بسیار زحمت کشیدند تا این مرکز فرهنگی بدون صرف هزینه و برای خدمت‌رسانی به هنرمندان و شهروندان محله راه‌اندازی شود. علاوه بر این، نویسندگان، شاعران و هنرمندان محلی نیز آثار خود را در اختیارمان قرار دادند تا تنوع کتاب‌ها و محصولات بیشتر شود. علاوه بر موضوع فروش و عرضه کتاب، تبادل و جابه‌جایی کتاب و ایجاد پاتوق محلی برای هنرمندان و شهروندان، اهداف و برنامه‌های دیگری را هم در این مرکز دنبال می‌کنیم.»

محلی برای نمایش آثار هنرمندان محلی
کافه کتاب تهرانسر قرار است به نمایشگاهی دائمی برای هنرمندان محلی تبدیل شود. صفری در این باره می‌گوید: «در محله، هنرمندان زیادی داریم که در زمینه‌های مختلفی از جمله نقاشی، خطاطی، نگارگری و عروسک‌سازی و انواع صنایع‌دستی فعالیت می‌کنند. برنامه ما این است که نمایشگاه دائمی در کافه کتاب داشته باشیم و این عزیزان بتوانند محصولات و آثار خود را به نمایش عمومی بگذارند تا هم با مخاطب ارتباط برقرار کنند و هم برای فروش و عرضه محصولات فرهنگی کمکی به هنرمندان محلی کرده باشیم. فکر می‌کنم هر محله به چنین فضایی نیاز دارد.

برای آغاز، آثار ۲ نفر از خطاطان برجسته کشور که ساکن تهرانسر هستند، که علاقه به مطالعه دارند اما نمایش درآمد و با توجه به وضعیت شیوع کرونا استقبال مردم هم خوب بود. اگر کرونا اجازه دهد، نمایشگاه‌های نقاشی و عروسک‌سازی نیز در برنامه داریم و قرار است این برنامه تداوم داشته باشد.»

اهالی و مسئولان منطقه ۹ از بروز یک فاجعه در این محدوده از شهر می‌گویند

تخلیه فاضلاب انسانی در کانال آب‌های سطحی!

✂ نرینا روهانی گاک

فاضلاب انسانی یکی از خطرناک‌ترین آلاینده‌های زیست‌محیطی است که باید به صورت اصولی دفن شود، چرا که این آلودگی منشأ بیماری‌های میکروبی و ویروسی بسیاری می‌شود. اما متأسفانه در پایتخت و در همین منطقه ۹، افرادی سودجو با رفتاری غیرانسانی، سبب انتشار ویروس‌های واگیردار و میکروب‌های عفونی در شهر شده‌اند که جان شهروندان بسیاری را به خطر انداخته و سلامتشان را تهدید کرده است. این افراد با تخلیه فاضلاب انسانی در کانال‌های هدایت آب‌های سطحی و ادامه مسیر این آب‌های آلوده به کانال‌های پایین دست، سرنوشت بدی را برای ساکنان پایتخت رقم زده‌اند. در این گزارش، صحت این موضوع را از رئیس اداره مسیل‌ها و اداره محیط‌زیست در شهرداری منطقه جویا شده‌ایم.

ساکنانی که در اطراف بزرگراه «یادگار امام(ره)» در محدوده «۳۰ متری جی» سکونت دارند، اغلب از استشمام بوی نامطبوع گله دارند و بارها این موضوع را با مسئولان شهرداری در میان گذاشته‌اند. «مسعود طلوعی»، رئیس اداره مسیل‌های شهرداری منطقه ۹، درباره دلیل این بو به موضوع حساس و پرخطری اشاره می‌کند و می‌گوید: «کامیون‌های تخلیه چاه منازل، در پیچه‌های کانال در بزرگراه یادگار امام(ره) را برداشته و مخازن خود را که از فضولات انسانی پر شده‌اند، در این کانال خالی می‌کنند. به همین دلیل اغلب شهروندان از این موضوع گلایه دارند فضولات انسانی بالقوه یک منبع آلودگی هستند و از آلاینده‌های مهم محیط‌زیست محسوب می‌شوند و دفع نامناسب آن می‌تواند سبب آلودگی آب، خاک، مواد غذایی، تکثیر مگس‌ها و شیوع و ابتلا به بیماری‌هایی چون اسهال عفونی، حصبه، وبا، یرقان شود. برای همین با این اقدام ممکن است بیماری‌های خطرناکی چون وبا شیوع پیدا کند. هم‌چنین محصولات کشاورزی که با این آب‌ها تغذیه شده‌اند، غلظت عناصر سمی بالایی دارند و در درازمدت سبب بیماری مصرف‌کننده می‌شود.»

مکتبه یا مراجع قضایی

طلوعی در ادامه به اقدامات شهرداری برای پیشگیری از این مسئله اشاره می‌کند و می‌گوید: «به دلیل اینکه افراد خاطی فعالیتشان را در شب انجام می‌دهند، نمی‌توانیم با آنها برخورد ضربتی داشته باشیم. اما باز هم شهرداری دست روی دست گذاشته و برای جلوگیری از این کار، اقداماتی را انجام داده و به مراجع قضایی مکتبه کرده و واحد حقوقی منطقه نیز پیگیری این موضوع شده است. ولی متأسفانه تاکنون برخورد قضایی با آنها نشده است و همچنان به فعالیتشان ادامه می‌دهند. آنها با این اقدام، به حقوق شهروندی تعرض می‌کنند و از سوی دیگر، فعالیت آنها، سلامت شهروندان و ساکنان را در این شرایط حساس شیوع ویروس «کرونا» به خطر می‌اندازد.»

تصویری که توسط یکی از اهالی حین تخلیه فاضلاب در کانال جمع‌آوری آب‌های سطحی زیرگذر بزرگراه یادگار امام(ره) گرفته شده

در بزرگراه «یادگار امام (ره)» در محدوده «۳۰ متری جی»، اهالی، اغلب از استشمام بوی نامطبوع گله دارند

عکس: امیر پناهپور

ویروس کرونا می‌تواند این موضوع را به مسئله‌ای بحرانی تبدیل و خطرات فاضلاب را چند برابر کند.»

سلامت شهروندان را به خطر نیندازیم

رئیس اداره محیط‌زیست شهرداری منطقه در ادامه به پیامدهای این رفتار پرخطر اشاره می‌کند و می‌گوید: «متأسفانه آب‌هایی که وارد کانال یادگار امام(ره) می‌شود، وارد کانال‌های مناطق پایین دست و در نهایت شهری می‌شوند. اغلب برای آبیاری باغ‌ها و سبزی‌کاری‌های این بخش، از آب کانال‌های هدایت آب‌های سطحی استفاده می‌شود. به همین دلیل تخلیه فاضلاب انسانی در این کانال و استفاده آن برای آبیاری گیاهان، اقدامی پرخطر است. گندآب‌ها و لجن‌های حاصل از فاضلاب خانگی در جوی‌های آب، محل مناسبی برای رشد و پرورش انواع میکروب‌ها، ویروس‌های بیماری زاه حیوانات و حشرات موذی است که به‌صورت مستقیم و غیره مستقیم سلامت شهروندان را به خطر می‌اندازد. منطقه ۹ به سبب نداشتن شبکه فاضلاب شهری، اغلب فاضلاب خانه‌ها داخل جوی‌ها و نهرهای کوچ‌ها ریخته می‌شود. تا امروز با آموزش‌های مختلف تلاش کردیم تا اهالی را به این درجه از آگاهی برسانیم که نباید فاضلاب خانگی خود را در جوی‌های آب محل زندگی خود سرازیر کنند و سلامت خود و خانواده‌شان را به خطر بیندازند. میکروب‌های جوی‌ها و کانال‌ها می‌توانند به‌صورت مستقیم از طریق لباس، اعضای بدن و نیز کودکانی که در مجاورت این جوی‌ها مشغول بازی هستند، وارد محیط زندگی افراد شوند یا به‌صورت غیره مستقیم از طریق حشرات و حیوانات موذی مانند سوسک‌ها و موش‌ها که در این محل رشد می‌کنند، به خانه راه یابند و انواع بیمارهای عفونی و گوارشی را در افراد ایجاد کنند.»

فصل زندگی دوباره

افزایش سرانه فضای سبز منطقه ۲۱ در سال ۱۳۹۹ از ۴۵ مترمربع به ۵۰ مترمربع، نشان از آمادگی و تلاش مدیریت شهری این منطقه برای ارتقای فضای سبز و بهره‌مندی از درختان به‌عنوان ریه تنفسی پایتخت دارد. «محمد عظیمی گرامی»، معاون خدمات شهری شهرداری منطقه ۲۱، فصل پاییز و زمستان را فصول پرکار این معاونت در اداره فضای سبز می‌داند و دقت در هرس درختان و بازپیرایی آنها را ضامن سلامت فضای سبز منطقه برای آغاز سال ۱۴۰۰ عنوان می‌کند: «براساس دستورالعملی که سازمان پارک‌ها ارائه می‌کند، هر سال کار هرس درختان انجام می‌شود. کار هرس درختچه‌ها و درختان سوزنی برگ منطقه ۲۱ آغاز شده است و به دنبال آن عملیات هرس پهن برگ‌ها با ریختن برگ‌هایشان مانند «توت»، «نارون» و «کالیپتوس» انجام خواهد شد.»

۱۷ کیپ در ۳ ناحیه منطقه در این مدت فعالیت می‌کنند که کارشان به‌طور تخصصی هرس درختان است. این کارگران به‌عنوان یک نیروی متخصص در زمینه هرس درختان در کلینیک «گل و گیاه» منطقه آموزش‌های لازم را دیده‌اند.

۹۰ درصد عملیات هرس شاخ و برگ درختان منطقه ۲۱ تا پایان آبان ماه به اتمام رسیده است. به گفته معاون خدمات شهری این منطقه، شاخ و برگ اضافی را به مرکز تولید «چپس چوب» منطقه ۲۲ انتقال می‌دهند تا در نهایت به‌عنوان کود مورد استفاده قرار بگیرند.

عظیمی می‌گوید: «برخلاف تصور همگان، عمده کار اداره فضای سبز در ۶ ماهه دوم سال است. رسیدگی به درختان و گیاهان اهمیت زیادی دارد و هرس زمستانه سلامت، تازگی و طراوت آنها را برای فصل بهار و تابستان تضمین می‌کند. همزمان با هرس، عملیات بازپیرایی درختان و کود دهی به وسیله کودهای دامی و شیمیایی انجام می‌شود. علاوه بر این نشاهای زمستانه کاشته می‌شود تا برای فصل بهار آماده شوند. در تابستان، عمده فعالیت ما بر آبیاری فضای سبز متمرکز دارد و برعکس در زمستان، آبیاری کمتر انجام می‌شود و تنوع کارها بیشتر است. البته در منطقه ۲۱ تلاش کرده‌ایم درختان و گیاهانی را پرورش دهیم که آب کمتری مصرف می‌کنند. درختانی همچون «زیتون» و «زبان گنجشک»، او درباره خدمات‌دهی به شهروندان می‌گوید: «شهروندان می‌توانند با پیام به ۱۸۸۸ آمار و اطلاعات درختان کوچه خود را اطلاع دهند تا کار هرس و رسیدگی انجام شود. حتی امکان شرکت در کلاس‌های آموزشی نگهداری از درختان در مراکز آموزشی گل و گیاه منطقه ۲۱، برایشان فراهم است.»

هرس درختان و پیکر تراشی درختان خشکیده

سال ۱۳۹۹ را می‌توان سال توسعه درختکاری در منطقه ۹ دانست. کاشت هزار و ۲۳۸ اصله نهال در ۶ ماهه نخست سال از جمله اقدامات مهم خدمات شهری این منطقه محسوب می‌شود. «مصطفی دینی»، معاون خدمات شهری شهرداری منطقه ۹، با اعلام آغاز عملیات هرس درختان این منطقه می‌گوید: «موضوع نگهداری درختان در ناحیه ۹ که بافت شهری بیشتری نسبت به فضای سبز دارد، بسیار حائز اهمیت است. در ۶ ماهه نخست سال، بیش از آغاز فصل هرس، بدنه ۹۱ هزار و ۲۶۰ اصله درخت برای آفت‌کشی و کنترل آن شسته شد. این فرایند در کنار به‌زراعی و برگ‌شاخ و برگ اضافی درختان، ضامن بقا و سلامتی آنها خواهد بود.» بیشترین تراکم درختان منطقه ۹ در ناحیه ۲ و محله «شمشیری» واقع

مزایای کشت پاییزه نهال

- استقرار ریشه در مدت خواب جوانه در زمستان و ریشه‌زایی تا زمان آغاز فصل.
- رشد سریع و مناسب با نخستین زمان مساعد شدن رشد در اوایل بهار.
- دوری از تنش جابه‌جایی چون درکشت بهاره؛ گیاه یک ماه فاقد رشد خواهد بود.
- با کشت پاییزه در مناطقی که گرمای زودرس بهاره وجود دارد، مشکل تنش دمایی در درخت تازه کشت شده به وجود نمی‌آید.
- برای کاشت پاییزه نهال نباید از خاک گل استفاده شود. پس از کشت به سرعت آبیاری کنید تا خلل و فرج خاک گرفته و مانع از نفوذ سرما و یخبندان به ریشه شود و پس از آبیاری دوباره خاک‌دهی تا نزدیک محل پیوند نهال انجام شود.

اهمیت هرس زمستانه

- حذف شاخه‌های خشکیده، آفت زده، ترک، آویزان، متقاطع و شکسته و مزاحم.
- خلوت کردن تاج درخت از شاخه و برگ‌های اضافی برای ورود نور و هوا به درون شاخسار درخت.
- جوان کردن درختان مسن، از طریق حذف شاخه‌های پیر و جایگزین کردن آنها با شاخه‌های جوان.
- جلوگیری از رشد رویشی بیش از حد و وادار کردن گیاه به رشد زایشی که منجر به تولید میوه می‌شود.
- ایجاد تعادل بین ریشه و ساقه، این موضوع هنگام انتقال نهال دارای اهمیت است.
- بالا بردن کیفیت و اندازه محصول با قطع شاخه‌های اضافی و متراکم.

هرس گیاهان گلدار

- درختانی که در بهار شکوفه می‌شوند، هنگامی که گل آنها افتاد، در فصول بهار و تابستان هرس می‌شوند.
- درختان و درختچه‌هایی که در اواسط تا اواخر تابستان گل در می‌آورند، باید در زمستان یا اوایل بهار هرس شوند.
- درختان میوه معمولاً در بهار و تابستان هرس می‌شوند ولی بهترین فصل برای هرس درختان توت و شاتوت فصل پاییز است.

تضمین سلامت درختان

یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های اداره فضای سبز شهری موضوع هرس درختان در فصل پاییز است. منطقه ۵ با ۷ ناحیه وسیع هر ساله از همراه تا اواخر دی ماه عملیات گسترده‌ای را برای آماده‌سازی درختان برای خواب زمستانی انجام می‌دهد. «لهم تقفی»، مدیر مرکز آموزش و کلینیک گل و گیاه شهرداری منطقه ۵، درباره هرس درختان بیشتر توضیح می‌دهد: «اصلاح و فرم ساختار درختان موجب جوان‌سازی درخت می‌شود و رشد مناسب آن را تضمین می‌کند. در منطقه ۵ هرس درختان توت، «قاقیا» و «پید» در حال انجام است. طی سال‌های اخیر، توسعه فضای سبز منطقه ۵ با سرانه ۳۸۷۰ مترمربع برای هر نفر، رشد قابل توجهی داشته است.» تقفی می‌گوید: «هرس و به‌زراعی مهم‌ترین کار اداره فضای سبز در ۶ ماهه دوم سال است. هر جا که فضای سبز است باید به‌زراعی صورت بگیرد و اصلاح ساختار خاک انجام شود. علاوه بر این استفاده از کود حیوانی به سبب آلودگی، در شهر ممنوع شده است. در نتیجه استفاده از کود حاصل از شاخ و برگ اضافی درختان بسیار اهمیت دارد.» او درباره هرس درختان باغ‌های میوه منطقه ۵ ادامه می‌دهد: «باغ‌های توت، «شاتوت» و «خرما» زیادی در منطقه ۵ وجود دارند که رسیدگی به آنها در ۶ ماهه دوم سال برای باروری درختان در فصل میوه دهی اهمیت دارد. البته این درختان در باغ‌های خصوصی واقع شده‌اند و شهرداری مستقیم وارد نمی‌شود. اما آموزش‌های لازم در این زمینه به باغداران داده شده است. از سویی، شهرداری منطقه ۵ باغ‌های رها شده و درختان میوه بدون حصار را که مالک مشخصی ندارند آبیاری و رسیدگی می‌کند.»

شده‌اند و عملیات هرس درختان این ناحیه به‌صورت گسترده در حال انجام است. از سویی، درختان کهنسال محله «هاشمی» هم باید با روش‌های تخصصی هرس شوند تا صدمه‌ای به این درختان وارد نشود. درختان «کاج»، «سرو»، «چنار»، «زیتون تلخ»، توت و «زبان گنجشک» در منطقه ۹ فراوانی قابل توجهی دارند. معاون خدمات شهری شهرداری منطقه ۹ در ادامه از طرح زیباسازی درختان خشکیده در منطقه خبر می‌دهد و می‌گوید: «شکل ظاهری درختان خشک نه تنها منظر شهری را تحت تأثیر قرار می‌دهند، بلکه کانون آفات مختلف در بدنه درخت و احتمال آتش‌سوزی را نیز به دنبال دارند. اداره زیباسازی منطقه با کمک فعالان عرصه هنر نسبت به پیکر تراشی درخت چنار خشکیده در خیابان «هرمان» در قالب طرحی متشکل از سمیرغ، اقدام کرده‌اند. این چنار دارای ۲ متر و ۸۰ سانتیمتر ارتفاع و قطر ۸۰ سانتی متری است و این روند در خیابان‌های دیگر منطقه نیز ادامه خواهد داشت.»

تبدیل شاخه‌های خشکیده به گیاه

تبدیل شاخه‌های خشکیده حاصل از هرس درختان و درختچه‌ها به گیاه تجربه موفقی است که از سال گذشته در منطقه اجرا می‌شده است. ضایعات هرس درخت‌ها و درختچه‌های معابر و بوستان‌های منطقه ۵ پس از تکثیر در گلخانه دوباره به فضاهای سبز باز می‌گردند. «وحید اسمعیلی»، رئیس اداره فضای سبز منطقه ۵، در این باره می‌گوید: «همزمان با هرس درختان و درختچه‌ها، ضایعات درختان برای تهیه چپس چوب به کارگاه و ضایعات درختچه‌های مقاوم در مقابل خشکی، به گلخانه‌ای در بلوار «فردوس غرب» انتقال می‌یابند. در گلخانه این ضایعات تکثیر و در گلدان‌ها قرار می‌گیرند تا در زمان مورد نیاز از آنها استفاده شوند.

سال گذشته، نزدیک به ۲۰ هزار گونه گیاه از ضایعات درختچه‌ها تکثیر و تولید شد که سال ۱۳۹۹، ۱۲۰ هزار قلمه ریشه‌دار به فضای سبز منطقه ۵ اضافه شده است.»

نخستین سایت «چپیر» را راه‌اندازی کرد که سایت چپیس چوب است. سال ۱۳۹۷ این سایت توسعه پیدا کرد و در حال حاضر به یکی از مهم‌ترین سایت‌های چپیر پایتخت تبدیل شده است. احسان صفایی در این باره می‌گوید: «در منطقه ۲۲ با وجود فضای سبز ۳ هکتاری حجم شاخ و برگ حاصل از هرس درختان بسیار زیاد است و مدیریت سرشاخه‌های بریده شده اهمیت دارد. در نتیجه توسعه این سایت ضرورت داشت. به دلیل کیفیت بالای سایت چپیر منطقه ۲۲، این طرح در منطقه ۱۸ نیز اجرایی شد. در حال

حاضر، همه مناطق پایتخت سرشاخه‌های حاصل از هرس درختان را به سایت منطقه ۱۸ و ۲۲ منتقل می‌کنند. تولید چپیس چوب از ۲ نظر اهمیت دارد. نخست از چپیس به وجود آمده، کود «کمپوست» تهیه می‌شود و دوم برخی از این چپیس‌ها را با رنگ اکسید آهن مخلوط می‌کنیم و این ترکیب در فضای سبز شهری مورد استفاده قرار می‌گیرد. هم‌چنین استفاده از چپیس چوب موجب پایداری خاک و مغذی کردن آن می‌شود.» از سایت چپیر منطقه ۲۲ روزانه نزدیک به ۵ تا ۶ تن چپیس چوب استخراج می‌شود.

◀ فصل خواب زمستانی درختان از راه رسیده است و

برگ‌های زرد و قرمز با شاخه‌سار خشکیده، نوید یک خواب راحت را می‌دهد. به گفته کارشناسان فضای سبز، هرچه خواب زمستانی درختان با کیفیت‌تر باشد، با طراوت و شادابی بیشتر به استقبال بهار می‌روند.

برخلاف باور همگان، ۶ ماهه دوم سال آغاز فصلی

پرکار برای اداره «فضای سبز» شهرداری است. اگر

در بهار و تابستان درختان، سبز و با طراوت به نظر

می‌رسند و آبیاری منظم آنها از اهمیت زیادی برخوردار

است. برعکس در ۶ ماهه دوم، زمانی که درختان لباس

سبز از تن بدر می‌کنند و برای خواب زمستانی آماده

می‌شوند عملیات هرس و «به‌زراعی» آنها ضامن

سلامتی درختان در فصل بهار خواهد بود. هر ساله از

اواسط مهرماه تا پایان دی ماه طرح‌های گسترده هرس

درختان پایتخت آغاز و از شاخ و برگ خشکیده این

درختان، یکی از بهترین کودهای گیاهی

تولید می‌شود. گسترده‌ی فضای

سبز در مناطق غربی پایتخت و

وجود بوستان‌های جنگلی،

آمار درختان این مناطق

را افزایش داده است. در

نتیجه هرس و نگهداری

به موقع آنها بسیار اهمیت

دارد. ▶

شاخ‌وبرگ هرس شده درختان غرب تهران چه سرنواشتی پیدا می‌کند؟

داستان

چپس چوب

سمیرا باباجانیورنگ

بزرگ‌ترین مرکز بازیافت درختان

هرس، بخشی از فرایند کار «به‌زراعی» است که از اوایل آبان ماه آغاز می‌شود و تا پایان زمستان ادامه پیدا می‌کند. منطقه ۲۲ با دارا بودن ۳ هکتار فضای سبز سهم مهمی در این عملیات دارد. «احسان صفایی»، معاون خدمات شهری شهرداری منطقه ۲۲، می‌گوید: «فرایند هرس شامل تشتک زنی‌ها، نخاله‌کشی‌ها، زیر و رو کردن خاک، کند و کوب خاک، هرس درختان، سم‌پاشی و کوددهی است که

به مجموع آن عملیات به زراعی فضای سبز گفته می‌شود. درحقیقت درختانی را که به خواب زمستانه رفته‌اند آماده می‌کنیم تا بتوانند در فصل بهار طراوت و شادابی بیشتری داشته باشند.»

انواع هرس درختان

او از ۳ نوع هرس نام می‌برد و ادامه می‌دهد: «عملیات هرس چند نوع است، یک: هرس «فرم یا زیبا سازی». برخی درختان باید به گونه‌ای هرس شوند که از نظر ظاهری

زیبایی‌شان حفظ شود. ۲: نوع دیگر، هرس برای «سبک کردن درخت» است که به ۲ دلیل انجام می‌شود. نخست قوی کردن بنیه درخت در زمانی که به خواب زمستانی رفته است و دوم اینکه بتواند در برابر بارش برف دوام بیاورد. چون اگر درختان هرس نشوند، برف انباشته شده بر روی شاخه‌های اضافی سنگینی می‌کند و در نهایت به درخت صدمه می‌زند. ۳: نوع دیگر، هرس به‌عنوان «هرس یادبر» معروف است. این نوع هرس در مناطقی مانند منطقه ۲۲ که به زیادی جریان دارد از اهمیت زیادی برخوردار است.

چون باد شدید سبب شکستن درختان می‌شود. درختانی که در مسیر باد قرار گرفته‌اند باید به‌گونه‌ای هرس شوند که در مقابل وزش باد دوام بیاورند. این نوع هرس از نیمه آبان ماه آغاز شده است و تا دی ماه ادامه خواهد داشت.»

نخستین سایت تولید چپس چوب در غرب تهران

در چند سال گذشته شاخ و برگ حاصل از هرس درختان به‌عنوان زباله به «آرادکوه» منتقل و دفن می‌شد. برای اینکه این اتفاق نیفتد منطقه ۲۲ در سال ۱۳۹۴،

مؤسسه «دُرا»
هوای کودکان کار را دارد

تو درس بخوان خرج زندگی‌ات با من

مهدی اسماعیل پور

درگیر ودار معرکه «کرونا» که این روزها سرباری

بر روی مشکلات و نابسامانی‌های اقتصادی ناشی از

تحریم‌ها شده است، کودکان کار، بیش از هر زمان

دیگری به حمایت نیاز دارند. به‌ویژه که، این روزها

سرما هم از راه رسیده و بیش از پیش عرصه را بر این

بچه‌ها تنگ کرده است تا دردی مضاعف بر حسرت و

عقده کودکی‌های نا تمام و کال آنها باشد. با همه این

مشکلات، هستند کسانی که این کودکان را فراموش

نکرده‌اند و هر کاری که از دستشان بر می‌آید برای

آنها انجام می‌دهند تا تهیه لباس گرم گرفته تا کمک

به ادامه تحصیل آنها. مؤسسه «درا» در منطقه ۲۱

که در زمینه حمایت از کودکان کار فعالیت می‌کند،

این روزها فعالیت‌های ویژه‌ای برای کودکان کار انجام

می‌دهد. در این گزارش با ما همراه شوید تا از این

اقدامات انسان‌دوستانه بیشتر مطلع شوید.

انجام تست کرونا و کمک به ادامه تحصیل

مجتبی صالحی درباره کمک‌ها و حمایت‌هایی که در این مدت از کودکان کار منطقه صورت گرفته است به همشهری محله می‌گوید: «یک دست لباس گرم شامل مانتو، شلوار، کفش و جوراب برای دخترها و کاپشن و شلوار و جوراب و کفش برای پسرها در نظر گرفتیم. هم‌چنین اقلام بهداشتی شامل ژل ضدعفونی‌کننده و ماسک هم در اختیار کودکان و خانواده‌های آنها قرار گرفت که این اقلام بهداشتی هر ۱۵ روز یکبار شارژ می‌شود و بسته‌های جدید را از مؤسسه تحویل می‌گیرند. علاوه بر این، کار دیگری که انجام شد، خریداری و تهیه ۲۰۰ دستگاه تلفن همراه به ارزش تقریبی ۸۰۰ میلیون تومان با کمک اعضای هیئت امناء و خیرها بود که برای تحصیل در اختیار کودکان کار مؤسسه درا و دیگر کودکان کار تهران قرار گرفت تا برای حضور در کلاس‌های درس مجازی مشکلی نداشته باشند. هم‌چنین برای آن دسته از بچه‌ها که امکان در اختیار گرفتن و استفاده از تلفن همراه را نداشتند، چند کامپیوتر و لپ‌تاپ در مؤسسه قرار دادیم تا آنها برای استفاده و حاضر شدن در کلاس درس مجازی به مؤسسه مراجعه کنند. از دیگر کارهای ویژه این ایام، جراحی لوزه سوم دفر از بچه‌ها که نزدیک به ۲۰ میلیون تومان هزینه بر در داشت. همان‌گونه که می‌دانید در بیماری کرونا داشتن لوزه سوم بسیار کشنده و خطرناک است. به شکل متناوب از بچه‌ها تست PCR گرفته می‌شود که آخرین تست برای کمتر از یک ماه پیش بود. اگر هر کدام خدایی ناکرده به بیماری از جمله کرونا مبتلا شوند، مؤسسه هزینه‌های آن را تقبل می‌کند. البته خوشبختانه تاکنون هیچ‌کدام از بچه‌ها به کرونا مبتلا نشده‌اند. اگر هزینه‌های تست این قدر زیاد نبود، فاصله بین تست‌ها را کاهش می‌دادیم.»

مؤسسه درا از سال ۱۳۹۰، یعنی حدود ۱۰

سال پیش، براساس تفاهنامه‌ای که بین شهرداری

تهران و سازمان بهزیستی به امضا رسید، پا به

منطقه ۲۱ گذاشت. تفاهنامه‌ای که طی آن

مدیریت شهری ملزم می‌شد زیرساخت‌های لازم

را در اختیار مؤسسات و NGOهایی قرار دهد که

در زمینه کودکان کار فعالیت می‌کنند. سازمان رفاه،

خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران،

برای این منظورمؤسسه درا را به شهرداری منطقه

معرفی کرد و از آن زمان تا به امروز که حدود ۱۰

سال از آن می‌گذرد، این مرکز در زمینه کودکان کار

با شهرداری همکاری دارد.

۱۷۸ کودک کار تحت پوشش درا

آن‌طور که مدیران این مؤسسه می‌گویند طی این سال‌ها، مدیریت شهری منطقه ۲۱ همکاری و تعامل خوب و سازنده‌ای با مؤسسه داشته‌است. همکاری خوب شهرداری با مؤسسه درا موجب شد تا ۲ سال پیش، منطقه ۲۱ به‌عنوان نخستین منطقه تهران که کودک کار ندارد، نام خود را مطرح کند. «مجتبی صالحی»مدیرعامل و رئیس هیئت‌مدیره مؤسسه درا، در این باره به همشهری محله می‌گوید: «امروز ما در منطقه، ۱۷۸ کودک کار را تحت پوشش داریم که این تعداد با احتساب اعضای

خانواده‌های آنها به ۴۸۲

نفر می‌رسد. با توجه به

اینکه اینجا یک منطقه

حاشیه‌ای است و به مرور

زمان کودکان کار بیشتری

از شهرها و شهرهای

اقماری و نیز مناطق

صنایع حمایت نمی‌کنند

نکته قابل توجه اینجا است که غیر از خیرها، شهرداری منطقه و بهزیستی هیچ‌کدام از صنایع و کارخانه‌های منطقه ۲۱ در زمینه کودکان کار مشارکت و همکاری ندارند. صالحی می‌گوید: «غیر از شهرداری و بهزیستی و خیرها که همگی افراد حقیقی هستند، از هیچ ارگان و کارخانه‌ای در منطقه در زمینه کودکان کار به مؤسسه کمک نمی‌شود. تنها گاهی پیش آمده که یکی از صنایع در برنامه‌هایی که داشتیم، تهیه غذای بچه‌ها را تقبل کرده است. برای جلب مشارکت صنایع تلاش کردیم، اما متأسفانه هیچ‌کدام همکاری نکردند. برایم جالب بود که بسیاری از آنها مدعی بودند که خودشان مؤسسه خیریه دارند. صنایعی که برخی از آنها بسیار بزرگ و سرمایه‌دار هستند، اما من تا به امروز به اسامی از خیریه‌های آنها شنیده‌ام و نه تابه حال به مودی برخورد‌ام که خیریه‌های آنها انجام داده باشند.

هم‌چوار جنوبی وارد می‌شوند، ظرف مدت ۷۲

ساعت آنها را شناسایی می‌کنیم و تحت پوشش و

حمایت مؤسسه در می‌آوریم.»

فقط شهرداری و بهزیستی پای کار هستند

مدیرعامل مؤسسه درا تأکید می‌کند که تنها شهرداری و بهزیستی در زمینه کودکان کار، پای کار هستند و به وظایف خودشان عمل می‌کنند: «موضوع مسا تنها به همکاری نکردن مسئولان صنایع بر نمی‌گردد. درباره کودکان کار ۱۴ سازمان و نهاد دخیل هستند که غیر از شهرداری و نفری که ساکن منطقه ۲۱ هستند، بقیه به جاهای دیگری از جمله ملارد، قلعه حسن خان، شهر قدس، شهریار، اسلامشهر، احمدآباد مستوفی و منطقه ۱۸ تعلق دارند.

تنها ۱۲ کودک بومی، ۱۲۰ کودک اتباع

شهره‌آل اینکـه اغلب این کودکان اتباع هستند و در جایی خارج از منطقه ۲۱ سکونت دارند. براساس آمار از مجموع ۱۷۸ کودک کار، حدود ۱۲۰ نفر آنها اتباع هستند و غیر از ۱۲ نفری که ساکن منطقه ۲۱ هستند، بقیه به جاهای

دیگری از جمله ملارد، قلعه حسن خان، شهر

قدس، شهریار، اسلامشهر، احمدآباد مستوفی و

منطقه ۱۸ تعلق دارند.

مدیرعامل مؤسسه درا تأکید می‌کند که تنها

شهرداری و بهزیستی در زمینه کودکان کار، پای

کار هستند و به وظایف خودشان عمل می‌کنند:

«موضوع مسا تنها به همکاری نکردن مسئولان

صنایع بر نمی‌گردد. درباره کودکان کار ۱۴ سازمان

و نهاد دخیل هستند که غیر از شهرداری و

نفری که ساکن منطقه ۲۱ هستند، بقیه به جاهای

دیگری از جمله ملارد، قلعه حسن خان، شهر

قدس، شهریار، اسلامشهر، احمدآباد مستوفی و

منطقه ۱۸ تعلق دارند.

مدیرعامل مؤسسه درا تأکید می‌کند که تنها

شهرداری و بهزیستی در زمینه کودکان کار، پای

کار هستند و به وظایف خودشان عمل می‌کنند:

«موضوع مسا تنها به همکاری نکردن مسئولان

صنایع بر نمی‌گردد. درباره کودکان کار ۱۴ سازمان

و نهاد دخیل هستند که غیر از شهرداری و

نفری که ساکن منطقه ۲۱ هستند، بقیه به جاهای

دیگری از جمله ملارد، قلعه حسن خان، شهر

قدس، شهریار، اسلامشهر، احمدآباد مستوفی و

منطقه ۱۸ تعلق دارند.

اما

سرمدیس و تندیس از بزرگانی
مانند محمد قریب، محمد معین،
شهدای مدافع حرم و دفاع مقدس
در نواحی منطقه نصب شده است.

و

حجم نمادین مختلف با موضوع‌های
کتاب، بازی، کودکان و میدان
آزادی در بوستان‌ها و معابر پر
تردد منطقه جای گرفته‌اند.

ن

متر از دیواره خیابان استادمعین
جنوبی با همراهی دانشجویان
و فعالان هنر به‌زودی با نقاشی
دیواری آراسته می‌شود.

س

نقاشی دیواری در نواحی مختلف
منطقه از ابتدای سال تاکنون اجرا
شده است.

کوچه پسکوچه‌های منطقه ۹ با اجرای
طرح‌های مختلف نونوار می‌شود

محله زیبای من

سحر جعفریان

یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های سنجش کیفیت

محیط‌های محلی و شهری، نمای همگون و به دور از

آلودگی‌های بصری است. چراکه زیباسازی، تأثیر بسزایی

در شیوه فعالیت و تعامل شهروندان دارد. برای همین،

شهرداری مناطق از جمله شهرداری نهمین تکه از

پایتخت، درصدد فراهم آوردن معابر و محله‌هایی مطابق با

مفاهیم علمی و عملی زیبایی‌شناسانه، هنر شهری (رنگ،

نور، دیداری و نمادی) است تا ضمن ایجاد شرایط مناسب

زندگی افراد، زمینه‌های توسعه و گسترش استاندارد کالبد

شهر را همسو با برنامه‌ریزی‌ها و طراحی‌های مدرن فراهم

کند. در این گزارش با موضوع بررسی مهم‌ترین طرح‌های

زیباسازی و ساماندهی گرافیک شهری منطقه ۹ با رئیس

اداره زیباسازی منطقه گفت‌وگو کرده‌ایم.

از راست به چپ: کوچه رنگی، کوچه رنگی، کوچه رنگی

منطقه ۹ به بیش از ۱۹ هکتار مساحت و ۴۸۰۰۰ نفر جمعیت دارد. این منطقه از نظر مساحت و جمعیت، یکی از بزرگ‌ترین مناطق تهران است. در این منطقه، به دلیل تراکم جمعیت بالا، نیاز به برنامه‌ریزی دقیق برای بهبود کیفیت زندگی ساکنین احساس می‌شود. از جمله اقدامات انجام‌شده در این منطقه، زیباسازی محله‌ها و ایجاد فضاهای سبز است. در این باره، رئیس اداره زیباسازی شهرداری منطقه، در این‌باره می‌گوید: «اقداماتی مانند تهیه، نصب و ترمیم تابلوها و علائم معابر، رنگ‌آمیزی المان‌ها و نشانه‌های شهری، پاکسازی جداره‌ها، نگهداری و افزایش روشنایی‌ها به‌ویژه در مراکز پر تردد و نقاط بی‌دفاع شهری، رنگ‌آمیزی پل‌های عابرپاده به‌صورت روزانه که در قالب طرح‌های ضربتی انجام می‌شود، البته طرح‌های زیباسازی و عمرانی که آمار بافت‌های فرسوده عمومی را کاهش دهند، مانند نوسازی تجهیزات تفریحی و ورزشی، نمادهای شهری در میادین منطقه و غرسه‌کشی‌های محلی در اولویت هستند.» هداوند می‌افزاید: «برنامه ویژه‌ای نیز از سوی سازمان خدمات شهری و محیط‌زیست تهران با سرفصل بهسازی کیوسک‌های مطبوعاتی و گل‌فروشی مناطق از جمله منطقه ۹ در نظر گرفته شده است تا ضمن کاهش اغتشاشات بصری، جانی‌ای آنها که تعدادشان در نواحی منطقه ۹ به عدد ۱۹ می‌رسد، به درستی انجام شود. ایستگاه‌های اتوبوس و تاکسی، سطل‌های زباله و سرویس‌های بهداشتی عمومی از دیگر نقاط مشخص شده با هدف تعمیر و رنگ‌آمیزی هستند.» شهروندان می‌توانند با شناسایی نقاط و اماکن عمومی نازیبیا و گزارش به سامانه ۱۳۷، مدیریت شهری را در پیشبرد طرح‌های زیباسازی همراهی کنند.

نقاشی دیواری

طرح‌های نقاشی دیواری‌های منطقه بر چه اساسی گزینش می‌شوند؟ هداوند می‌گوید: «این طرح‌ها با توجه به بافت فرهنگی محله‌ها و ارزش‌های حاکم، از بین طرح‌های پیشنهادی مدیران محله، شهروندان و برگزیدگان جشنواره‌های مرتبط انتخاب و به سازمان «زیباسازی» شهر تهران اعلام می‌شود. سازمان نیز با در نظر گرفتن معیارها و مشخصه‌های ارزیابی هر منطقه،

طرح‌های قابل اجرا را به منطقه ابلاغ می‌کند. پس از اجرا، در بازه‌های مختلف زمانی، طرح‌ها مورد بازدید کارشناسان قرار می‌گیرد تا در صورت نیاز به ترمیم و تغییر، اقدامات لازم انجام شود.» رئیس اداره زیباسازی به طرح ویژه رنگ‌آمیزی دیوارهای فرسوده نیز اشاره و بیان می‌کند: «دیوارهای فرسوده منطقه که ظرفیت اجرای طرح و نقاشی را ندارند، شناسایی و پس از فراهم کردن زیرساخت لازم، رنگ‌آمیزی می‌شوند.»

کوچه رنگی، مهم‌ترین طرح زیباسازی منطقه

سال ۱۳۹۷ که ابلاغیه تغییر اساسی رنگ در فضاهای شهری به شهرداری مناطق صادر شد، مدیران منطقه دست به کار شدند و کوچه‌های مترامک از بافت فرسوده را در محله‌های قدیمی شناسایی کردند. هداوند توضیح می‌دهد: «خستین کوچه رنگی منطقه ۹، کوچه شهید «خسرو قدیانی» است که با رنگ و طرح‌های زیبا پوشانده شده است. افزایش حس تعلق، جذب مشارکت اهالی در اجرای طرح، نگهداشت، ارتقای کیفیت زندگی و نشاط اجتماعی، کاهش آلودگی‌های بصری ناشی از بافت‌های فرسوده از جمله اهداف طرح «کوچه رنگی» است که در فازهای بعدی به کوچه‌های ناحیه ۲ خواهد رسید.» رئیس اداره زیباسازی منطقه ادامه می‌دهد: «طرح کوچه رنگی، مهم‌ترین و پراقبال‌ترین طرح زیباسازی در منطقه شناخته شده است که پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال با توجه به تراکم کوچه‌های خاکستری و فرسوده، در تعداد بیشتری از محله‌ها اجرا شود. البته نکته حایز اهمیت در اجرای آن، توجه به هویت و تاریخ کوچه و محله است. هویت‌هایی که شناسنامه منطقه و شهر محسوب می‌شوند و نباید در خلال اجرای پروژه‌های خرد و کلانشهری فراموش شوند. علاوه بر کوچه‌های رنگی و دوستی، تغییر کاربردی برخی پاتوق‌های محلی بنا به درخواست اهالی و با توجه به رفع آسیب‌های اجتماعی در حال اجرا است. پاتوق «دادگر» و پاتوق «مخبر» در ناحیه یک، از جمله این موارد هستند که به «هزمره محلی» و «خانه نقاشی کودکان» تبدیل خواهد شد.»

سیم‌های آشفته برق

محله‌های قدیمی منطقه بیش از سایر محله‌ها به اجرای طرح‌های زیباسازی نیاز دارد. «محسن قهرمانی»، یکی از اعضای شورایی محله امامزاده عبدالله(ع) با بیان این مطلب می‌گوید: «تراکم بافت فرسوده با دیوارهای عمومی کهنه و خاکستری در محله امامزاده عبدالله(ع) بسیار زیاد است. بافت فرسوده‌ای که با توجه به شرایط اقتصادی حاکم و برخی قوانین نوسازی شهرداری، امید چندانی به نوسازی بر سرعت آنها نیست. بنابراین، رنگ‌آمیزی دیوارها، اجرای نقاشی دیواری و نصب المان‌های متنوع در معابر می‌تواند تا حدود زیادی بر نمای محله و افزایش روحیه شهروندان تأثیرگذار باشد. البته در کنار این رنگ‌آمیزی نیاز است ابتدا اغتشاشات بصری مانند تابلوهای کهنه و بی‌اثر، موانع فیزیکی و سیم‌های آشفته برق که در این محله بسیار است، رفع شود.» «محمد صولتی» نیز از اعضای شورایی محله سراسیاب است که مهم‌ترین نازیبایی محله را پس از نمای مخدوش بافت فرسوده، زباله‌های انباشته در سطل‌های زباله می‌داند و می‌گوید: «سطل‌های زباله خیابان‌های «شهید حسینی» و «شهید احمدوند» در این محله به سبب تراکم جمعیت و رفت و آمدهای بسیار، همواره مملو از زباله است. بخشی از مسئولیت این نازیبایی متوجه شهروندان و بخشی دیگر متوجه مسئولان شهری است که باید محله را از چاره‌های اندیشید. در گام‌های بعدی می‌توان نمای منازل قدیمی را با کمی خوش-فکری و ایده‌پردازی نونوار کرد. در این زمینه شهرداری نواحی با برپایی جشنواره‌هایی مانند «انتخاب نماهای تجاری برتر» می‌توانند مؤثر عمل کنند.»

۱۰۰ گونه پرندۀ بومی

دریاچه علاوه بر گردشگران و شهروندان تهرانی، از دور دست‌ها هم پذیرای مهمان است. هر سال از اوایل مهرماه تا فروردین ماه سرزمین ایران میزبان گونه‌های ارزشمندی از پرندگان مهاجر زمستانه است که از عرض‌های شمالی به سمت مناطق جنوبی‌تر کوچ می‌کنند. بسیاری از این پرندگان در فهرست گونه‌های حمایت شده قرار دارند و در معرض خطر انقراض هستند. چند سالی است که بعد از بهره‌برداری از دریاچه شهدای خلیج‌فارس، پرندگان مهاجر، این زیستگاه زمستان‌شان انتخاب می‌کنند. به همین دلیل این دریاچه برای اسکان بین راهی پرندگان مهاجر در فصل مهاجرت حائز اهمیت است. «سید قوام‌الدین بزرگیان»، کارشناس محیط‌زیست و مسئول سایت پرندنگری دریاچه شهدای خلیج‌فارس، درباره مهاجرت پرندگان به این دریاچه می‌گوید: «تاکون بیش از ۱۰۰ گونه پرندۀ بومی منطقه و پرندۀ مهاجر در دریاچه مشاهده شده است که با آغاز فصل مهاجرت پیش‌بینی می‌شود با حضور پرندگان جدید احتمالی شمار گونه‌ها از این تعداد نیز فراتر رود. امسال تاکون براساس اطلاعات پایش روزانه، حدود ۱۵ گونه مشاهده شده و به ثبت رسیده است و منتظر هستیم که بقیه‌گونه‌ها در مدت فصل مهاجرت به این دریاچه مراجعت کنند. فصل مهاجرت تقریباً از اول پاییز آغاز می‌شود، اما مهمانان دریاچه امسال از دهم آبان ماه از راه رسیدند و احتمالاً تا یکی-۲ ماه دیگر بقیه آنها هم از راه می‌رسند و تا آخر فروردینماه در این زیستگاه اقامت خواهند داشت. سپس کم‌کم به سمت شمال کره زمین بازمی‌گردند.»

دریاچه شهدای خلیج‌فارس

به زیستگاه پرندگان مهاجر تبدیل شده است

با خاطری آسوده فرود بیا!

دریاچه «چیتگر» به مساحت ۱۳۲ هکتار در شمال غرب شهر تهران در مجاورت پارک جنگلی چیتگر قرار دارد. سالانه به میزان ۲ میلیون لیتر آب از رودخانه «کن» به‌عنوان منبع اصلی تأمین‌کننده آب، وارد دریاچه می‌شود. بزرگیان در ادامه می‌گوید: «پرندۀ‌های مهاجر در مسیر پروازشان اگر آبگیر یا تالابی وجود داشته باشد، در آن فرود می‌آیند. معمولاً آنها بار اول که می‌آیند سال‌های بعد هم براساس فکر قدیمی‌شان، به این مکان باز می‌گردند. باتوجه به این موضوع که دریاچه از نظر تأمین منابع غذایی از جمله «آبزیان» و «فتوپلانکتون»‌ها گزینه مناسبی برای اقامت آنها محسوب می‌شود و به همین دلیل می‌توانند تا زمان کوچشان در اینجا بمانند. همچنین آنها به سبب امن بودن این دریاچه و شکار نداشتن سال‌های بعد هم به این دریاچه مهاجرت می‌کنند. چراکه این محیط از سوی ۲ حوزه مدیریتی، نظارت و پایش می‌شود. یک حوزه مدیریتی مربوط به سازمان «حفاظت محیط‌زیست تهران» است که در حوزه کلانش مدیریت می‌کنند. از سوی دیگر هم در حوزه شهری. چون یک آبگیر شهری محسوب می‌شود، در اختیار شهرداری منطقه ۲۲ است. به همین دلیل اداره محیط‌زیست شهرداری هر سال برای پایش، سرشماری و آموزش، مشاور به کار می‌گیرد. همچنین شرکت عمرانی کارکنان شهرداری که نگهداری دریاچه را برعهده دارد به شکل شیان‌روزی از این محدوده حراست و حمایت می‌کند.»

در انتظار بین‌المللی شدن دریاچه

به باور کارشناسان محیط‌زیست، کاکایی‌ها پرندگانی بسیار مفید هستند، زباله‌های داخل دریاچه را می‌خورند و به راحتی هضم می‌کنند. در واقع «رفتگر» طبیعت هستند و در این کارهم توانایی بسیار بالایی دارند. بزرگیان درباره حضور کاکایی‌ها در این دریاچه می‌گوید: «اکتون براساس رصدهای روزانه حدود ۳۵۰ گونه کاکای خزری مهمان دریاچه شهدای خلیج‌فارس شده‌اند. احتمال اینکه تعداد آنها ۵۰ درصد بیشتر از تعداد این پایش باشد، هم وجود دارد. هم‌چنین اردک سرسبز هم چند روزی است که به دریاچه آمده است. در مرحله نخست، ۵ اردک سبز مشاهده و در روزهای بعد ۴۹ عدد دیگر به تعداد آنها اضافه شد.» او باور دارد برای حفظ این دریاچه باید آن را به ثبت بین‌المللی رساند. بزرگیان به ایجاد فرصت‌های بهتر برای آینده این دریاچه اشاره می‌کند و می‌گوید: «باید نام این دریاچه به‌عنوان تالاب در فهرست تالاب‌های بین‌المللی ثبت شود. اگر این ایده محقق شود، سازمان «حفاظت محیط‌زیست تهران» معرفی این دریاچه به‌عنوان تالاب در فهرست تالاب‌های جوامع بین‌المللی و نیز در گام‌های بعدی معرفی خود دریاچه چیتگر تأثیرگذار و مؤثر خواهد بود. اگر در سطح ملی یا بین‌المللی بودجه‌ای لازم باشد می‌توان برای آن هزینه کرد. مراحل اولیه این کار و مشاوره به شهرداری منطقه از سوی انجمن مردمنهاد انجام شده است، اما متأسفانه به دلیل نداشتن شرایط برای تالاب شدن، باید خود سازمان محیط‌زیست، بستر و شرایط را برای حوزه تالاب‌هایش فراهم تا بتواند این دریاچه را به‌عنوان یک تالاب بین‌المللی معرفی کند.»

غذا دادن ممنوع

کارشناسان محیط‌زیست براین باورند که نباید به پرندگان غذا داد. چون این کار موجب می‌شود تا پرندگان از حالت و خصلت حیوانیشان دور شوند. بزرگیان ریختن غذا و مواد غذایی از سوی گردشگران در دریاچه را نهدی می‌کند و در این‌باره می‌گوید: «ریختن مواد غذایی داخل دریاچه، موجب کثیفی دریاچه می‌شود و از سوی دیگر هم از بین رفتن موجودات داخل دریاچه را در پی خواهد داشت. معمولاً گردشگران مواد غذایی بسته‌بندی شده مانند «چیپس» و «پفک» را در آب می‌ریزند. برای پیشگیری از این رفتار، تعدادی تابلوهای هشداردهنده از سوی شهرداری و تعدادی هم بنرآموزشی از سوی انجمن در محوطه نصب شده است. حتی باید کودکان را از این موضوع آگاه کرد که ریختن غذا یا تنقلات برای ماهی‌ها، نه تنها برای سلامت این آبزیان مفید نیست بلکه کیفیت آب دریاچه را نیز تهدید می‌کند. به دلیل شیوع ویروس «کرونا» و تدابیر پیشگیرانه، گردشگران کمتری برای بازدید و تفریح می‌آیند. همچنین از فضای سبز این محوطه هم نباید غافل شد. اغلب گردشگران با پهن کردن بساط تفریحشان بر روی چمن‌ها و راه کردن زباله‌هایشان در این مکان، آسیب می‌رسانند. پوشش گیاهی این مکان آسیب می‌رساند. برای حفظ این دریاچه، شهروندان و گردشگران به آموزش و آگاه‌سازی‌های زیست‌محیطی نیاز دارند. اگر همه این رفتارها به خوبی مدیریت شود، این دریاچه می‌تواند محیطی سالم‌آمیز برای همزیستی شهروندان در کنار پرندگان و آبزیان شهر تهران باشد تا اوقات خوشی را در این مکان سپری کنند.»

پایش روزانه مهمان‌های دریاچه

به گفته بزرگیان، هر ماه وضعیت ظاهری پرندگان و آبزیان این دریاچه پایش و تعداد آنها سرشماری می‌شود. اگر در این پایش به بیماری مبتلا شده یا از نظر تغذیه‌ای مشکلی وجود داشته باشند، به سرعت گزارش و مشکل آنها تا رفع و بهبود شرایط پیگیری می‌شود. اما با توجه به فصل مهاجرت، کار پایش پرندگان، هر روز انجام خواهد شد. کارشناسان هر روز دورتادور دریاچه را می‌گردند و گونه‌های جدیدی که می‌آیند، ثبت می‌کنند. همچنین گونه‌های قدیمی را دوباره سرشماری و شیوه تراکنش و تغذیه و حتی وضعیت پوشش گیاهی خود دریاچه را رصد می‌کنند و به‌صورت روزانه گزارش تهیه و در پایان ماه نیز به شهرداری اعلام می‌کنیم. اگر موضوع خاصی باشد، به شهرداری و سازمان محیط‌زیست و دامپزشکی گزارش می‌دهیم. خوشبختانه تاکون بیماری یا اتفاقی در این زمینه مشاهده نشده است.»

سک تالابی بزرگ نیزار

«سک تالابی بزرگ نیزار» با طولی معادل ۲۰ تا ۲۱ سکنی متر، بزرگ‌ترین گونه سک در ایران است. منقاری بلند و ضخیم و خط ابرویی سفید و واضحی دارد. پرندۀ بالغ، روتنه‌اش قهوه‌ای و زیرتنه‌اش سفید خاکستری است. احتمالاً به‌طور مهاجر عبوری در کلانشهر تهران مشاهده می‌شود.

زیستگاه اصلی سک بزرگ نیزار(تالابی بزرگ) به‌ویژه در فصل زادآوری همان‌گونه که از نامش پیدا است نیزارها بوده و در فصول دیگر سال ممکن است در زیستگاه‌هایی مانند بوته‌زارها یا شالیزارها نیز مشاهده شود.

ماندارین

«ماندارین» اردکی است ازگونه‌هایی که در شرق آسیا یافت می‌شود و شبیه اردک جنگلی در آمریکای شمالی است. اندازه این اردک، متوسط، قد آن ۴۱ تا ۴۹ سانتیمتر و طول بال‌های آن بین ۶۵ تا ۷۵ سانتیمتر است و در کنار مرداب، برکه و لابه‌لای بوته‌زارها لانه می‌سازد و خاستگاه اصلی‌اش جزایر «زاین» و نواحی شمالی «چین» است. ماندارین با راه رفتن و گشت زدن غذا به دست می‌آورد. آنها به‌طور عمده گیاه و دانه می‌خورند به‌ویژه چوب «راش». همچنین تعدادی از آنها ممکن است به وعده غذایی خود، «حلزون»، حشرات و ماهی‌های‌ریز را نیز اضافه کنند. رژیم غذایی ماندارین با عوض شدن فصل تغییر می‌کند. در پاییز و زمستان بذر و دانه درختان و در بهار حشرات، حلزون، ماهی، گیاه و در تابستان قفله شبنم، «کرم»، «قورباغه» و نرم تنان و مارهای کوچک را می‌خورند.

زردپره سرزیتونی

«زردپره سرزیتونی» نر دارای زیرتنه نخودی مایل به بلوطی است و سر و سینه خاکستری و گلوئی زرد کمربند دارد. پرندۀ ماده کمربندتر است و رگه‌های تیره‌ر وریزی روی سینه‌اش دیده می‌شود. پرندۀ نابالغ قهوه‌ای‌تر است و حلقه چشمی زرد و منقار صورتی دارد. دانه گیاهان بخش بیشتر غذای این پرندۀ را تشکیل می‌دهد و در کنار دانه از حشرات و بی‌مهرگان نیز تغذیه می‌کند. فضاهای باز و مناطق کوهستانی یا تپه ماهوری و مناطق کم‌ارتفاع با درختان پراکنده و بوته‌های کوتاه، زیستگاه این پرندۀ است. در زیر علف‌ها و روی زمین و نزدیک کشتزارها لانه‌سازی می‌کند.

مهمان داریم چه مهمانی!

«آنا باباعلی»، رئیس اداره محیط‌زیست منطقه از حضور اردک‌های سرسبز که به تازگی مهمان دریاچه شهدای خلیج‌فارس شده‌اند، خبر می‌دهد. او درباره این پرندگان می‌گوید: «با آغاز فصل سرما، از آبان ماه مهاجرت پرندگان به دریاچه چیتگر آغاز می‌شود. در دهم آبان ماه سال جاری برای نخستین بار، ورود ۵ قطعه اردک سرسبز به دریاچه چیتگر در پایش روزانه پرندنگری مشاهده و ثبت شد. در مدت چند روز گذشته، تعداد این اردک‌های سرسبز در دریاچه چیتگر به ۵۴ قطعه رسیده است.» همچنین رئیس اداره محیط‌زیست منطقه ۲۲، از حال خوب تک پرندۀ بسیار زیبای دریاچه چیتگر خبر می‌دهد و می‌گوید: «حال اردک «ماندارین» خوب است و هیچ مشکلی ندارد. تحرک، تغذیه و شتای این پرندۀ طبیعی است و ترسی از نزدیک شدن به گردشگران ندارد. اردک ماندارین از محیط پیرامون به دریاچه آورده شده و رفتارشان نشان می‌دهد که دست‌آموز است و ورود آن به دریاچه ارتباطی به فصل مهاجرت پرندگان ندارد.»

گونه آبی در دریاچه

ماهی‌های موجود در دریاچه شهدای خلیج‌فارس، با هدف آبی‌روری در این بنهه آبی رها نشده‌اند بلکه وظیفه این ماهی‌ها کمک به حفظ کیفیت آب از طریق تغذیه جلبک‌ها و ضایعات است. بزرگیان درباره آبزیان و ماهی‌های این دریاچه می‌گوید: «در مطالعات پیشین از سوی کارشناسان محیط‌زیست، حدود ۱۸ گونه آبی و ماهی‌ها مانند «طوطو ماهی»، «قزل‌آلای رنگین‌کمان»، «کیور سرگنده» جزگونه‌های آبزیانی این دریاچه شناسایی شده‌اند. درباره اضافه یا کم شدن تعداد آنها هنوز مطالعاتی انجام نشده است. علاوه بر این آبزیان، ۲ عدد «لاک‌پشت» ازگونه‌های لاک‌پشت دریایی بارها در دریاچه دیده شده است و بقیه پرندۀ‌های مهاجر هستند. بیشتر گونه ماهیانی که شناسایی شده‌اند، متعلق به خانواده کیورماهیان مانند کیور نقره‌ای، کیور سرگنده، علفخوار و کیورمعمولی هستند. همچنین گونه‌ای از «سیاه ماهی» که از ماهیان بومی رودخانه کن محسوب می‌شود، از طریق آب ورودی به دریاچه منتقل شده است و در دریاچه زیست می‌کند. این گونه ماهی‌ها از ماهیان غیربومی به شمار می‌روند که از طریق رهاسازی ماهیان به همراه ماهیان پرورشی به دریاچه آمده‌اند. از سوی دیگر، گونه سیاه ماهی و ماهی قزل‌آلا رنگین‌کمان، بومی آبریز کن و منطقه چیتگر نبوده‌اند و به احتمال زیاد این‌گونه‌ها نیز همراه ماهیان پرورشی نیز از سوی مردم به دریاچه راه پیدا کرده‌اند. انواع ماهی‌ها از جمله مروارید ماهی، قفاز، سیاه ماهی، سیاه ماهی معمولی، کاراس وحشی، کیور معمولی، ماهی حوض، نیزکولی، کیور نقره‌ای، کیور سرگنده، علفخوار، آمورنما، اسکار، گربه ماهی رفتگر، گربه ماهی سیاه گوش، گامبوزیا، بپران، قزل‌آلا رنگین‌کمان، ماهی طوطی و غیره تاکنون در دریاچه شهدای خلیج‌فارس شناسایی شده‌اند. همچنین بستر دریاچه به سبب جلوگیری از نفوذ آب، عایق شده است، برای همین فاقد کیفیت زیستگاهی مناسب برای جایگزینی بی‌مهرگان پر تولید در دریاچه‌های آب شیرین مانند دوکته‌ای، حلزون، منگو، انواع کرمهای کم‌تار و پر تار، آمفی پودا است.

گونه‌های پرندگان

۱۱۷ گونه پرندۀ، بومی و غیربومی در دریاچه شناسایی شده‌اند. پرندگان شکاری و گنجشک‌های کوچیک مانند «سار»، «مینا»، «کلاغ»، «زاغ» و «بلبل خرما» از جمله پرندگان دائمی این محدوده محسوب می‌شوند. همچنین مدتی است که‌گونه جدید دیگری هم به اسم «اردک ماندالین نر» هم در این محدوده دیده شده است که احتمالاً از باغ‌های اطراف به این محیط آمده است. این نوع پرندۀ هم ازگونه‌های پرندگان مهاجر است، اما انفرادی. اکنون به‌صورت تکی همراه با اردک‌های محلی در دریاچه می‌گردد. کشیم کوچک، بزرگ و گردن سیاه، پاکلان، بوتیمار، بوتیمار کوچک، حواصیل شب، گاو چرانک، اگرث کوچک، اگرث بزرگ، حواصیل خاکستری، حواصیل ارغوانی، غاز خاکستری، تنجه، گیلار، اردک ارده‌ای، خوتکا، اردک سر سبز، فیلوش، خوتکا ابرو سفید، اردک نوک پهن، اردک سرحنایی، کور کور سیاه، طرلان، قرقی، پیغوی کوچک، سار گیه پا بلند، دلجه کوچک، دلجه، چنگر، چوب پا، اوسنت، سلیم طوقی، سلیم کوچک، سلیم خاکستری، تلبله کوچک، ابیا، انواع آنچلیک خالدار، یا سرخ، تک ری و آواز خوان، فالاروپ گردن سرخ، انواع کاکایی مانند بزرگ، کوچک، سر سیاه، صورتی، نوک سبز، خزری (کاکایی پا زرد) و ارمنی، پرستو دریایی معمولی، پرستو دریایی کوچک، پرستو دریایی تیره، پرستو دریایی بال سفید، کیوتر چاهی، کیوتر جنگلی، یاکریم، قمری خانگی، طولی طوق صورتی، شاه طوطی، کوکوی معمولی، مرغ حق، بادخورک، ماهی خورک (کوچک)، زنبور خوار (معمولی)، سبز قبا، دهدد، دارکوب باغی (سوری)، چاکواک کاکلی، چلچله کوهی، پرستو، چلچله دمگاه سفید، پیت دشتی، پیت تالابی، دم جنبانک خاکستری، دم جنبانک ابلق، بلبل خرما، الیایی، صعوه ابرو سفید، سینه سرخ، بلبل، دم سرخ سیاه، دم سرخ (معمولی)، توکا (توکای سیاه)، توکای باغی، انواع سک درختی زیتونی، گونه سیاه، باغی، سر سیاه، بیدی سسبز، چیچفاف، بیدی، مگس گیر خالدار، مگس گیر سینه سرخ، چرخ ریسک سر آبی، چرخ ریسک بزرگ، سنگ چشم پشت سرخ، سنگ چشم خاکستری کوچک، سنگ چشم بزرگ، سنگ چشم کله سرخ، کلاغ ابلق، گنجشک خانگی، گنجشک سینه سیاه، گنجشک درختی، سهره جنگلی، سهره سبز و سهره سینه سرخ از دیگر گونه‌های پرندگان این دریاچه هستند.

گفت‌وگو با نویسنده توان‌یاب هم‌محله‌ای در آستانه روز معلولان

نوشتن انگیزه‌ام را هزار برابر کرد

✎ سحر جعفریان

«جمله «معلولیت، محدودیت نیست» از آن دست جمله‌های کلیشه‌ای است که تواناییان بسیاری را خواسته و ناخواسته با ایجاد انگیزه به زندگی و پیگیری توانمندی‌های‌شان امیدوار کرده و در مسیر موفقیت‌های چشمگیری قرار داده است. «علی‌اکبر تهریزی ۳۴ ساله، معلول جسمی_حرکتی از ناحیه پا است که اکنون به مدد عینیت‌بخشیدن به همان جمله معروف و کلیشه‌ای، «شاعر و نویسنده» محله لقب گرفته است. این نویسنده هم‌محله‌ای و با انگیزه کتاب «نقطه امید» و مجموعه اشعار «راز گل سرخ»، «خزان طلایی» و «سرو رو به باد» را به چاپ رسانده است و روزهای قرنطینه خانگی را با نگارش کتاب سپری می‌کند. به بهانه تقدیر و گرمای‌داشت روز «معلول» چند ساعتی را مهمان این هم‌محله‌ای هنرمند می‌شویم.»

از تئاتر تا موسیقی و نویسندگی

علی‌اکبر تهریزی از آذرماه ۱۳۶۴ به سبب تولد پیش از موعد با معلولیت جسمی، دست و پنجه نرم می‌کند. ۵ سالش بود که تفاوت‌هایش با هم‌سن و سال‌هایش را به خوبی درک کرد. گوشه‌گیری‌ها و کم‌حرفی‌هایش بهانه‌ای برای کج خلقی‌هایش شد و تلاش‌های پدر و مادر نیز اغلب برای روحیه‌بخشی به او بی‌نتیجه می‌ماند. مدرسه رفتن را دوست داشت اما بدرفتاری‌ها و بی‌حوصلگی‌های برخی معلمان او را از تحصیل منصرف کرد. تهریزی با مرور خاطراتش می‌گوید: «سال پنجم ابتدایی بودم که دیگر نتوانستم محیط مدرسه‌مان را تحمل کنم. برخی از معلم‌ها مدام سر‌مان داد و فریاد می‌کردند یا با هدف ایجاد انگیزه رفتاری با ما می‌کردند که خوب نبود. همان سال ترک تحصیل کردم. البته اشتباه بزرگی بود اما اکنون به فکر جبران‌ش هستم. مدتی بعد از آن خود را با کلاس‌های مختلف از تئاتر درمانی گرفته تا موسیقی درمانی سرگرم کردم. دوره بازیگری حرفه‌ای را در آموزشگاه‌های معتبری گذراندم و سال‌ها در کانون «تئاتر انجمن معلولان تهران» با دوستانم مشغول هنرنمایی شدم. همزمان علاقه‌ام به کتاب و کتابخوانی موجب شد تا رویای نویسندگی را در سر‌بهورانم. رویایی که اینک برای من بسیار لذت‌بخش است و احساس می‌کنم با آن هزاران بار برخلاف همه محدودیت‌ها و کاستی‌ها می‌توانم زندگی کنم.»

وقتی «نقطه امید» را نوشتم

این نویسنده هم‌محله‌ای ادامه می‌دهد: «خستین کتابم با نام نقطه امید را که نوشتم، وضعیت مالی مساعدی برای انتشارش نداشتم. برای همین یکی از دوستانم لطف کرد و اسپانسر شد. کتاب به چاپ رسید و من انگار همه عزت نفس و غرور پایمال شده سال‌های گذشته‌ام را دوباره به دست آوردم. ساعت‌های مطالعه‌ام را افزایش دادم و با فعالان حوزه ادب و فرهنگ بیشتر هم‌کلام شدم تا اثر بعدی خود را پر محتواتر خلق کنم. در حال حاضر، روی مجموعه اشعارم تمرکز کرده‌ام. مطالعه و نوشتن، سبک زندگی من را تغییر داد و اکنون بیشتر از پیش برای مطالعه دنبال کتب و عزت هستم نه از سر افسردگی. از سویی چون در تکلم هم کمی مشکل دارم خیلی‌ها هم‌صحبتی با من را انتخاب نمی‌کنند. اینها همه سبب شد تا بیشتر به فکر نوشتن باشم. اکنون تقریباً همه تنهایی‌های من را کتاب و قلم می‌کنند. دلم می‌خواهد در کتاب‌هایم از مهم‌ترین نیاز معلولان یعنی توجه و پشتیبانی بنویسم. این نوع از نیاز برای ما مانند هوا می‌ماند برای زنده ماندن، وگرنه که باقی کمک‌ها از عهده ربات‌ها نیز برمی‌آید.»

امکانات معلولان منطقه ۹ به روایت آمار

۸
کانون معلولان در محله‌های منطقه فعال هستند.

۱۲۳
معلول و توانیاب در کانون‌های محلی معلولان فعالیت دارند.

۶۰
درصد از اعضای کانون‌های معلولان منطقه در گروه سنی ۱۵ تا ۳۰ قرار دارند.

۴۰
درصد از اعضای کانون‌های معلولان منطقه در عرصه فرهنگ و هنر به‌صورت پیشرفته درآموزش‌ها می‌کنند.

بهبودی معابر و بوستان‌ها برای تردد افراد کم‌توان

روند بهسازی و مناسب‌سازی فضاهای شهری ویژه معلولان در منطقه ۹ با سرعت قابل‌قبولی پیش می‌رود. این مطلب را «علی‌حیدری»، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار منطقه، بیان می‌کند و می‌گوید: «از جمله اقدامات منطقه ویژه معلولان، ساخت بیش از ۶ هزار مترمربع مسیر بهسازی شده، نصب ۵۰ تابلو پارک حاشیه‌ای ویژه معلولان، ترسیم ۳۰ شابلون محل توقف خودرو توانیابان، مناسب‌سازی محیط ۱۰ بوستان و پاتوق محلی، ایجاد ۵۰ رمپ ورودی و خروجی در ایستگاه‌های اتوبوس و تاکسی و مراکز پر تردد و حذف موانع فیزیکی از مسیرهای عبوری است. در حوزه فرهنگ و هنر نیز برگزاری تورهای گردشگری، کارگاه‌های آموزشی مهارت‌های زندگی، جلسات خلاق شو، کلاس‌های هنری و کارآفرینی و برپایی جشنواره‌ها و بازارچه‌های اشتغالزایی ویژه معلولان که البته در روزهای کرونایی، همگی به‌صورت مجازی و آنلاین پیگیری می‌شوند.»

شهر، دوستدار ما نیست

تهریزی همچنین از حمایت‌ها و امکانات ویژه معلولان می‌گوید: «واقعیت این است که شهردار برای زندگی معلولان اصلاً مناسب نیست. یک‌متر از پیاده‌روی را بهسازی می‌کنند یا مقابل در ورودی یکی دو اداره را رمپ مخصوص تردد معلولان می‌گذارند و بعد می‌گویند این شهر برای معلولان زیست‌پذیر شده‌است. شهری که هنوز چاله‌هایش برای شهروندان با سلامت کامل، دردسرساز است، چگونه دوستدار من و امثال من است؟ شهری که کانون‌های معلولان‌نش در مقیاس محلی، شهری و کشوری بودجه‌های ضعیف دارند و نبود زیرساخت‌های لازم را بهانه تعطیلی بسیاری از برنامه‌ها و طرح‌های توانیابان می‌کنند، چگونه می‌توانند پاسخگوی نیازهای ما باشند؟ ما هنوز برای رفت و آمدهایمان مشکل داریم چه پرسد به اشتغال و ازدواج که گاهی برایمان آرزوهای دور و محال به نظر می‌رسد.» او می‌افزاید: «هر یک از معلولان می‌توانند با توجه به استعداد و پشتکاری که دارند یک ظرفیت مهم برای تولید و ارائه خدمات باشند. ظرفیتی که بر اقتصاد و فرهنگ اثرگذار است و باید از سوی مسئولان مورد توجه قرار گیرد. اینکه می‌گویند برای حدود ۸۰۰ هزار معلول تهرانی بودجه کافی نیست و با این بودجه اندک نمی‌شود سرانه‌های شهری و فرهنگی ویژه معلولان را افزایش داد، دردی از ما دوا نمی‌کند. آمار قابل توجه تعداد معلولان پایتخت به بودجه و دلسوزی بیشتری نیاز دارد. نیازی که واضح است تاکنون مطالبه‌گری مناسب آن، از سوی بیش از ۱۵۰ انجمن و مؤسسه آموزشی و حمایتی ویژه معلولان به خوبی صورت نگرفته است. باور کنید این روزها که «کرونا» و قرنطینه افراد سالم را این‌گونه بی‌تاب کرده است، برای ما معلولان سخت‌تر می‌گذرد. چراکه تحمل محیط‌های بسته و تنگ با وجود محدودیت‌هایی که داریم به معنای واقعی دشوار است.»

چند روایت از حادثه ناگوار ۱۴ آذر ۱۳۵۳

مهرآباد در برف و خون

✎ ثریا روزبهانی

آذرماه ۱۳۵۳ یکی از پر حادثه‌ترین ماه‌های مربوط به هوایما در جهان بود. سقوط هوایم‌ای مسافربری در ایالات متحده آمریکا، انفجار هوایم‌ای حجاج بر فراز آسمان عربستان و کشته شدن ۱۸۲ زائر اندونزیایی و نیز حادثه دلخراش ریزش ساختمان فرودگاه بین‌المللی «مهرآباد» بر سر مسافران. در ابتدای دهه ۵۰، ساختمان انتظار مسافران فرودگاه بین‌المللی مهرآباد تهران در محل کنونی در خیابان «معراج» قرار نداشت. یعنی اراضی شمالی فرودگاه مهرآباد به شکل امروزی نبود که بتواند ورودی آبرومندی برای مسافران و نیز مهمانان ویژه پایتخت باشد. تنها در سال ۱۳۵۲ بود که محوطه میدان آزادی کنونی آماده شد تا هم کانونی برای سفر باشد و هم محلی برای توجه گردشگران. در آن دوران، رسانه‌ها این حادثه را این‌گونه منعکس کردند.

پنجمین ۱۴ آذرماه ۱۳۵۳، سالن انتظار مهرآباد مثل همیشه پر از مسافران، زائران خانه خدا و استقبال‌کنندگان حجاج از شهر تهران و شهرهای دیگر کشور بود. شاید نزدیک به هزار نفر در سالن فرودگاه حضور داشتند. برخی پشت پنجره‌های سالن و برخی دیگر هم در تریای فرودگاه با نوشیدن چای و قهوه از تماشای نخستین برف تهران در آن سال لذت می‌بردند. مأموران شهرانی مستقر در فرودگاه نیز طبق معمول بارونه مسافران را تجسس و کارکنان هوایم‌ای هم بلیت‌ها را کنترل می‌کردند.

ریزش ۱۰۸ تن مصالح و برف

ساعت ۱۴ و ۵۰ دقیقه‌بود که صدای مهیبی در فرودگاه پیچید و سقف فرودگاه بر سر مسافران و همراهان آنها آوار شد. «ضا صالحی» یکی از ساکنان قدیمی محله «استاد معین» که در زمان وقوع این حادثه، خود را به این محل رسانده بود، می‌گوید: «شاهدان تعریف می‌کردند که ابتدا صدای جر جر تیر آهن‌ها از سقف فرودگاه شنیده شد. مأموران شهرانی و نیز برخی خدمه فریاد زدند «سقف دارد می‌ریزد، فرار کنید، فرار کنید». مأموران ورودی و خروجی‌ها با اینکه می‌توانستند نخستین کسانی باشند که از سالن فرار می‌کنند اما به کمک مردم آمدند تا جمعیت به سرعت از سالن خارج شوند. آوار آنقدر سریع فرو ریخت که بسیاری از مردم و کارکنان زیر آوار ماندند. ۱۰۸ تن مصالح ساختمانی سقف سالن ۱۲۰۰ مترمربعی فرودگاه بین‌المللی مهرآباد و چند تن برف روی آن به‌صورت ناگهانی بر سر مسافران، استقبال‌کنندگان، کارگران و کارمندان فرودگاه فرو ریخت و بسیاری را

مدفون کرد. آنقدر سرعت ریزش این آوار زیاد بود که ۱۶ نفر، در دم جان باخته بودند.»

آواربرداری و نجات مصدومان

او در ادامه به حضور نیروی‌های امدادی برای برداشتن آوار سالن از روی مسافران اشاره می‌کند و می‌گوید: «کارکنان هوایم‌ای شاغل در بخش‌های دیگر فرودگاه، اعم از نظامیان و غیرنظامیان و نیز ساکنان منطقه مهرآباد، ابتدا گمان کردند که زلزله‌ای مهیب رخ داده است. اما با گذشت چند ثانیه که فاجعه مشخص شد، همه کارکنان هراسان به سمت سالن انتظار فرودگاه دویدند. بلافاصله با مراکز آتش‌نشانی، هلال‌احمر، بیمارستان‌ها و سایر مراکز امدادی تماس گرفته شد و ده‌ها امدادگر و نیروی نظامی ژاندارمری و نیروی هوایی خودشان را به آنجا رساندند. تا به حادثه‌دیده‌ها کمک کنند. محوطه مهرآباد و خیابان‌های اطراف بلافاصله بسته و همه پروازهای تهران لغو شد. مأموران نجات هم تلاش می‌کردند تا از زیر انبوه آهن و سیمان و بتن سالن کشته‌ها و مصدومان را بیرون بیاورند. شدت و سنگینی آوار به حدی بود که تیرها و میله‌های آهنی را خم و همه وسایل و تجهیزات داخل سالن را نابود کرده بود و برای همین جنازه‌هایی که بیرون کشیده می‌شدند در بدترین وضعیت ممکن قرار داشت. براساس اخبار و نوشته روزنامه‌ها، در نخستین ساعت‌ها، ۷ کشته از زیر آوار بیرون آمد و به پزشکی قانونی برده شد. یکی از آنها جوانی بود که می‌خواست در لحظه آخر خود را داخل‌تر یا بیندازد که تیر آهن بر سرش اصابت کرد و در دم او را کشت. ۳ نفر از کشته‌ها نیز خواسته بودند کنار دیوار مانعی داشته باشند که آوار سقف با همان دیوار

چراکه در آن زمان، شاهراه اصلی تردد مردم تهران به نواحی غرب کشور جاده «کرج» (بزرگراه فتح کنونی) بود و مردم برای رسیدن به فرودگاه نیز از همین مسیر استفاده می‌کردند. ۱۱ سال بعد، سالن ۱۲۰۰ متری فرودگاه مهرآباد با هزینه ۵۱۲ میلیون ریال افتتاح و مهرآباد به‌عنوان بزرگ‌ترین فرودگاه خاورمیانه شناخته شد. اتفاقی که می‌توانست زودتر از آن به وقوع بپیوندد، اما بارها پروژه به دلایل مختلف از جمله کسری بودجه متوقف شد. در سال ۱۳۵۱ یعنی ۱۴ سال بعد از افتتاح بزرگ‌ترین فرودگاه منطقه و شیک‌ترین پاتوق آن زمان تهرانی‌ها، «ویلیام پربرای» آمریکایی، دستی منتقل شده است.

به سر و روی فرودگاه کشید و آن را کمی پیشرفته‌تر کرد و تحولی در پایانه‌های آن به وجود آورد. اما آنچه که باید در آن تحول ایجاد می‌شد، باطن ساختمان سالن فرودگاه بود. اتفاقی که نیفتاد و سهل‌انگاری در معماری و شیوه نگهداری آن و نیز اسفالت بی‌رویه سقف فرودگاه، یکی از دلخراش‌ترین اتفاقات دهه ۵۰ را رقم زد. اکنون که ۸۲ سال از عمر فرودگاه مهرآباد می‌گذرد، همه پروازهای خارجی آن به فرودگاه بین‌المللی «امام خمینی» (ره) منتقل شده است.

■ [■] شهروند خبرنگار

٩
مطبعة

س و یه

علی کامیاری۔ محلہ چیتگر